

Kinnai IV.

BUDAPEST, 1934. NOVEMBER

XIII. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM

IFJU ÉVEK

„KETTŐT EGY CSAPÁSRA.”

(10 pont)

E két rejtvény meghatározásai teljesen össze vannak keverve. Így tehát csak a számok alapján lehet elrendezni őket. Még azt sem lehet megtudni, hogy melyik a vízszintes és melyik a függőleges. Tehát a fejtőnek kell azt megállapítani.

1		2	3	4	5	6		7
		8						
9	10		11				12	
13		14				15		
16					17			
18				19		20		
21			22		23		24	
		25				26		
27								

1	2	3		4		5	6	7
8						9		
		10	11		12			
13	14		15				16	
17								
18			19				20	
		21				22		
23	24					25	26	
27								

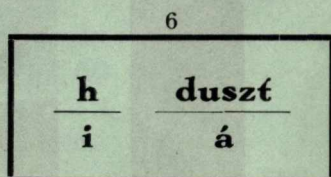
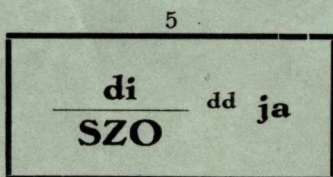
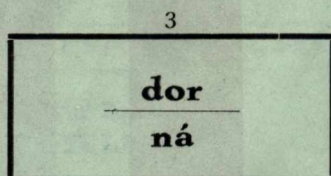
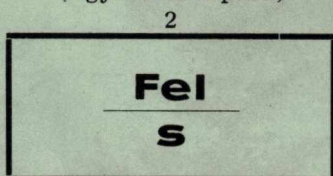
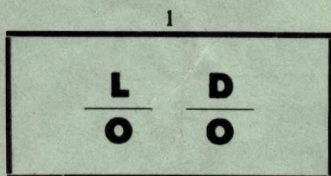
Beküldő: **Hursan Pál.**

1. Rabelais óriása. 1. Takarít. 1. Gárdonyi regényhőse. 1. Iskolai testület. 2. Olaszul király. 2. Nemzet. 3. Belsőszerv. 3. Perzsa király. 4. Szép érzelem. 4. Németül pénz. 5. Becézett férfinév. 5. Üvegtáblát rögzít. 6. Nem szűk. 6. Juttat. 7. Veszedelmes betegség. 7. Klasszikusok. 8. Vágyakozó. 8. Menyasszony. 9. Világnyelv. 9. Sir. 10. Görög vidék. 10. Lehűt. 11. Bibliai főpap. 11. Munkást érhet ilyen eset. 12. Előtte következő. 12. Hírül adja. 12. Kiejtett betű. 13. Héberül — pogány. 13. Kötőszó. 14. Jövendőmondó. 14. Aki..., az nyer. 14. Ige. 15. Angol sörfajta. 15. Azonos betűk.

15. Idegen szóval — művészet. 16. Az Adriába ömlik. 16. A negatív pólus. 16. Csomag. 17. Végtelen — időbelileg. 17. Remete lakik benne. 18. Régi szerb város. 18. Betűt vet. 19. A víz széle. 19. Angolul férfiak. 20. Dohányzó ige. 20. Súlymérték rövid. 21. Pesti nyelven bolond. 21. Tantal vegyjele. 21. Székesegyház. 22. Harap. 22. Murray keresztnéve. 22. Eső után van. 23. Ez a nő. 23. Állami jövedelem. 24. Vigyázó. 24. Kötőszó. 25. Szín. 25. Bácsi becézve. 25. Becézett Áron. 26. Idegen területmérték. 26. Igekötvő. 27. Verne-regény. 27. Tengeri állat.

BETŰREJTVÉNYEK.

(Egyenként 2 pont.)

Egy gyerek megy (Márk 14, 51—52.) az elfogott Jézus után

A Szentírásban leginkább felnőtt emberek szerepelnek. Ez természetes is, mert hiszen a gyermek és az ifjú még csak kezdetén van annak az útnak, amelynek szegény vándoraihoz eljött az Ige isteni embere, hogy megszabadítsa őket. A gyermek és az ifjú még csak kezdetén van az életnek és ezzel együtt kezdetén az élet leggyászosabb tartozékának: a bűnnek is. De mégis akad néhány szereplője az ifjúság köréből is a megváltás szent történetének, akik — noha nem állnak mindig az események központjában — mégis részesei azoknak. Amikor az Ifjú Évek ez esztendő programjába vette, hogy elvonultatja egy-egy képben a mai ifjúság előtt a bibliai ifjúságot, címül azt is írhatta volna a képsorozat elé: ifjú évek emberei a megváltás történetében.

Lapunk októberi számában a figyelmes olvasó előtt már megjelentek egy-egy pillanatra a Biblia gyermekei és ifjai, de ez csak olyan bemutató felvonulás volt, mint olimpiász kezdetén az olimpikonok felvonulása.

Most közülük az elsőt megállítjuk néhány percre, hogy alaposabban szemügyre vehessük. Márk evangéliumának 14. részében találkozunk vele, ahol Jé-

zus elfogatásának története van megírva. Nagyon figyelmeseknek kell azonban lennünk, ha észre akarjuk venni a nagy zűr-zavarban.

Sötét éjtszaka van. A Gecsemáné kertjét különös zaj veri fel: Jézust viszi a főpapok fegyverekkel és botokkal felszerelt szolganépe a főpap háza felé. A tanítványok, amikor látták, hogy mi történt, megrettenve elfutottak mesterüktől, és a vad tömeghez a feliasztott emberek közül senki sem mert közeledni. „Csak egy ifjú ment utána egy szál ingben s őt is megragadták, mire az otthagya ingét, meztelenül futott el tőlük.”

Az evangélium nem is mond többet erről a gyemekről. Ti, felsőbb osztályos olvasóim, tudjátok már, hogy epizód-alaknak szoktuk nevezni azokat a szereplőket, akik egy történetben csak rövid időre jelennek meg az olvasó előtt. Ilyen epizód-alakja annak a nagy történetnek ez a mi barátunk, aki — mondjuk így — ott lábatlankodott az éjtszakai sokadalomban.

Azt sem tudjuk biztosan, hogy mi vitte őt ki ilyen szokatlanul kései órán az utca népe közé. Valószínű, hogy a házbeliekkel együtt jött ki ő is akkor,

amikor hozzájuk ért a riasztó hír. Talán az édesanyja vitte ki őt is magával, mert ő már tudta, hogy akit visznek, valóban Isten fia az. S amikor könnyezve s kezeit tördelve rohant ki házából, nem is gondolt arra, hogy álomból-riadt gyermekére utcára való öltözetet öltösn. Lehet, hogy ez a kisgyermek is ott volt azok között a gyermekek között, akik a Jézus ölében ültek, akiknek ő fejükre tette megáldó kezét. Azután odakint elszakadt az anyjától, amikor az asszony a többi asszonyokkal együtt síránkozó csoportba verődött, ő pedig kószált a tömeg után, amelynek közepén lehajtott fővel haladt a megkínóztatások éjtszakája felé a mi Urunk, a Jézus. Talán gúnyolódó arcokat is vágott és szavakat ejtett a durva szolgálhadra, addig míg az egyik utána nem ugrott, hogy rendbe szedje a rendetlenkedőt. De akkor aztán igazán megrettent s eliramodott attól a gonosz tömegtől, ahol még őt is bántani akarták. Talán ki sem mert jönni a következő napokon sem az utcára, legalább is nem szólt erről semmit az Írás.

Pedig ezeket a napokat sohasem fe-

lejtette el ennek az éjtszakának mezít-láb futkosó megrettent gyermeke. Elmultak felette az évek s ő ifjúvá, majd férjüvé serdült, de ez az éjtszaka nem tudott kitörlődni emlékezetéből. S mikor nagysokára az apostolokkal együtt járta ő is a világ országútjait a megfeszített Krisztus nevében, amikor aztán az Isten parancsa kezébe adta az evangéliumíró tollat, hogy megírja későbbi ezredévek számára a Krisztus életének szent történetét, életelevenné vált benne ez a borzalmas éjtszaka. S amikor a tolla a papiruszon vagy pergámenen szántva a história során ehhez a rég multba szállt, de felejtteni sohasem tudott perchez ért, remegve írta meg magáról e pár sort: „Csak egy ifjú ment utána egy szál ingben s őt is megragadták, mire az otthagya az ingét, meztelenül futott el tőlük.”

Mert ez a gyermek, akire egy pillanatra rávilágított az elfogatás éjtszakáján az egyik lengő lángú fáklya, evangélium írója lett, az epizód-szereplő gyermek a legnagyobb történetnek krónikása lett és nevezik őt Márknak.

Esztergomi ásatások

A gyászos Trianon sok mindent elvett tőlünk: lelkünket azonban nem törte meg. A nehéz gazdasági viszonyok közt is marad erő, idő és pénz a művelődésre, tudományos és művészi munkára. A Műemlékek Országos Bizottsága nagy tevékenységet fejt ki a csonkaország területén; a műemlékek feltárásában bámulatos eredményeket ért el a közelmultban is.

Az elmúlt nyári időszak ásatásai közül legjelentősebbek és legeredményesebbek a zsámbéki és esztergomi ásatások voltak. Zsámbékon kiásták a régi apátsági templom egész környékét, a kolostort a hozzátartozó melléképületekkel és erődítményekkel, Esztergomban pedig megtalálták az Árpád-kori várkapolnát és királyi palotát. Feltárására egy véletlen külső körülmény

adta meg az indítékot. A török ostromok idején épült régi bástyafal egy helyt omladozni kezdett, veszélyeztette a várhegy tövében épült házakat, le

az Árpád-kori királyi várkapolna bejáratához vezetett.

Felszínre került a remek faragványú „kváder”-kövekből épült kápolna egész

A királyi kápolna belseje.

kellett tehát bontani. A bontási munkálatok közben pompás hazai vörösmárványból készült lépcsőfokra bukkan-
tak, és ezen a nyomon továbbhaladva hatalmas lépcsőzetet tártak fel, mely

homlokzata; csak felső része, a kapu fölötti hatalmas, négyméteres átmérőjű kórózsa felső felétől kezdve, pusztult el. A kapubejárat stílusa, a rézsút befelé szűkülő bélelet oszlopainak klasszi-

ciáló fejezete, és a kváderkövek simított kidolgozása a délfrancia román építészet stílusára vall. Ez összevág a történeti adatokkal, melyek tanúsága szerint a kápolnát III. Béla építtette, akinek mindkét felesége francia királynő volt. A kapubejárat gazdagon profilált félkörívetének freskója, a két lebegő angyal közt trónoló Mária, ölében a kis Jézussal, sokkal későbbi időből, a XV. század első feléből való. A kápolna méretei kicsinyek — hiszen csak a család és szűkebb udvartartás számára épült —, de nagyon harmonikusak. Hajóját a félkörben záródó szentélytől hatalmas diadalív választja el; balról kisebb kápolna nyílik belőle. Az oszlopok faragványai délfrancia művészekre utalnak, akiket nyilván III. Béla hívott be az országba. Az egyik, középkori szokás szerint, meg is örökölte magát egyik oszlopfő portrészzerű faragott emberfején, melynek arcvonásain kétségtelenül felismerhető az idegen faji jelleg. A másik, ennek ellentett oszlop fejezetének kifaragott portréfeje ellenben magyar vonásokat tüntet fel: ez nyilván a francia mester magyar munkása lehetett, akivel itt egyetértőleg dolgoztak. A kápolna falait díszítő freskók, a gótikus keretekbe foglalt,

szibillákat és prófétákat ábrázoló mellképek sokkal későbbi időből valók; stílusuk a firenzei trecento (XIV.) század valamelyik kiváló festőjére, tán valamelyik Orcagnara vall. Mátyás király történetírója, Bonfinius, ezt a kápolnát éppen ezek freskók alapján szibillakápolnának nevezi. A freskók a török idők dúlásait szerencsésen túlélték, csak legtöbbször a szeme hiányzik; ezt — mint hiteles feljegyzésekből tudjuk — Esztergom elfoglalásakor a török katonák szúrták ki; egyéb véséseket azonban nem követtek el ellenük, mivel a föléje épített bástya a kápolnát eltemette. A régi művészeti emlékek eltemetődtek és elfelejtődtek, de legalább megmaradtak és sok évszázados lappangás után épen kerültek napfényre. Egy másik veszedelemtől, az átfestés, az oktalan helyreállítás rémétől is mentesek maradtak.

A régi királyi palotának a mostani ásatások előtt csak egy helyisége, az ú. n. Szt. István-kápolna volt ismeretes.

Az Árpád-kori királyi palotának is több helyiségét, boltozatos termeket és egy ciszternás udvart is sikerült feltárni. Az emeletes épület alapépítményei a XI. századból valók; feltárása tovább folyik.

Dr. Láng Margit.

Új csataképek

A SZERBIAI KUDARC.

A Monarchia haderejének háborús szereplése a Szerbia elleni őszi hadjárat szegyetlenes kudarcával kezdődött. Conrád vezérkari főnök, aki Frigyes főherceg névleges fővezérsége mellett a Monarchia had-

műveleteit intézte, a mozgósított hat hadsereg közül kettőt, az 5. és 6. hadseregeket vonultatta fel a Szerbia elleni büntető hadjáratra. Fővezérül Potioreket, a délvidék katonai kormányzóját, nevezték ki. Akkor még senki sem tudta róla azt, amit a ka-

tonai szakírók azóta már megállapítottak, hogy teljesen hiányoztak nála azok a képességek, amelyek alkalmassá tették volna őt nagyobb szabású hadműveletek vezetésére. Conrád tökéletesen félreismerte őt. Ha csak sejti is Potiorek fővezéri alkalmatlanságát, nem adott volna néki ilyen általános parancsot: „A balkáni haderők legalább is teljesítendő feladata az, hogy az ellenséges betöréseket a Monarchia területére, elsősorban azokat, amelyeknek iránya Bécs vagy Budapest, akadályozza meg”. Ez a parancs túlságos mozgási szabadságot biztosított Potioreknek. Ez az önállóság nem vezetett jóra. Potiorek kezét jobban meg kellett volna kötni. Erre nézve Conrád utólag azt mondta: „Az elhatározás végrehajtásának módjára vonatkozólag Potiorek iránt azzal a bizalommal voltam, amellyel egy ily magas állásba helyezett vezetővel szemben lenni kell.’

Potiorek a feladat megoldása céljából olyan tervet dolgozott ki, hogy átkaroló szárnytámadással mérjen döntő csapást a szerb hadseregre. Űgy gondolta, hogy míg gyenge északi szárnyal leköti az ellenség erejét, addig erős déli szárnyal tönkreveri azt. Az a megfontolás vezette, hogy Boszniában felvonult seregeivel átkel a Drinán és nyugat-keleti irányú támadással igyekszik a szerb haderőt megverni, nehogy azok a Dunán vagy a Száván keresztül észak felé betörjenek Magyarországra. Az 5. hadsereg Frank tábornok vezetése alatt 1914 augusztus 12-én betört Szerbiába és Valjevo felé vonult. Ennek az elgondolásnak, mely magában véve nem lett volna rossz, az volt a hibája, hogy egészen hamis tényeken alapult. Potiorek azt hitte, hogy a szerb haderő minden erejével észak felé tör s így egy nyugatról jött támadással teljesen megzavarható. Ennek a hamis elképzelés-

nek kedvéért egy kockára tett fel mindent. És ez lett a kudarc oka. A szerbek mesteri módon védekeztek. Julier Ferenc, a világháború egyik történetírója, Szerbia védelmét hadvezéri zsenialitás tekintetében Kelet-Poroszsország védelméhez hasonlítja. A szerb haderő 1914 augusztusában Kragujevac környékén gyülekezett össze azzal a szándékkal, hogy bevárja az osztrák-magyar hadak betörését, és mihelyt kedvező alkalom nyílik, valamelyik irányban ellentámadásba menjen át. A kedvező alkalmat Potiorek hadvezetése Frank seregének elszigetelt vállalkozásával megadta, és ezt az alkalmat a szerb hadvezetés felismerte és teljes sikerrel ki is használta. Frank seregét a Drina és Valjevó között túlerő támadta meg és veszteségteljes visszavonulásra készítette. Ugyanakkor a gyenge északi szárny is nagy vereségeket szenvedett. A Sabác, Ljnsnica, Valjevo, Visegrád és Belgrád melletti csaták rengeteg véráldozatba kerültek. Potioreket azonnal nyugdíjazták, de ez gyenge tapaszt volt azon a seben, melyet a kudarc okozott. A kicsiny Szerbia megverte a hatalmas Monarchiát. A világháború alatt természetesen igyekeztek ezt eltitkolni, de ma már bátran szembenézhetünk ezzel a ténnyel, amely nem a magyar csapatok gyengeségét, hanem az osztrák-cseh hadvezérek alkalmatlanságát bizonyítja. Az erkölcsi megtépázás mellett sokkal szomorúbb a nagy vér- és anyagi veszteség. Az 1914-i szerbiai hadjárat mérlegének nyereség oldalán nincsen semmi, veszteség oldalán azonban ott van 197.000 halott és sebesült, 76.000 eltűnt s emellett még rengeteg ágyú, lőszer, jármű stb.

Keken András.

.....
**Mi a dicsőség? Tündöklő szívárvány,
A napnak könnyek közt megtörő sugára.**

JÉZUS GECSEMÁNÉ KERTJÉBEN

Nevezetes eseménye lesz decemberben egyházi irodalmi életünknek. Karácsonyra megjelenik „Máté evangélioma” címmel a magyarázatos Új-Szövetség első kötete. Karner Károly soproni egyetemi tanár magyarázza benne a Biblia szövegét. Szemelvényül itt közöljük Máté evangélioma 26. részének 36—46. versét új fordításban magyarázatával együtt.

Akkor Jézus a Gecsemáné nevű majorba ment s azt mondotta tanítványainak: Üljetek itt le, míg elmegyek amoda, hogy imádkozzam. Azután magához vette Pétert és a két Zebedeusfiút s elkezdett szomorkodni és gyötörödni. Akkor azt mondja nekik: Fölöttébb szomorú az én lelkem mindhalálig. Maradjatok itt s virrasszatok velem! Azután egy kissé távolabb menve arcra borult s ily szavakkal imádkozott: Atyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem e pohár. Mindazáltal ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogyan Te! De amikor tanítványaihoz ment, alva találta őket. Ezért azt mondotta Péternek: Ennyire nem tudtok még egy óráig sem virrasztani velem? Legyetek éberek s imádkozzatok, nehogy kísértésbe essetek! Mert a lélek ugyan készséges, de a test erőtelen. Ismét, másodszor is elment s ily szavakkal imádkozott: Atyám, ha nem távozhatik el tőlem ez s ki kell innom, legyen meg a te aka-

ratod. S visszatérve, ismét alva találta őket, mert szemük nagyon elnehezedett. S ott hagyva őket, ismét arrébb ment, s harmadszor is imádkozott ugyanazon szavakat mondván. Azután odament tanítványaihoz s azt mondotta nekik: Tovább alusztok s kipihe-
nítetek magatokat! Ime, eljött az óra s az Embernek Fia a bűnösök kezére adatik! Keljetek fel, menjünk! Ime, eljött az, aki engem elárul.

A 38. vershez v. ö. Zsolt. 42, 6, 12; Jónás 4, 9.

Jézus tanítványaival az Olajfák hegyén egy „Gecsemáné” (a név magyarul a. m. „olajprés”) nevű majorba megy, ahol Ján. 18, 1. szerint ismételen tartózkodott. Tanítványaitól elválva csak három bizalmasát, Pétert, Jakabot és Jánost veszi maga mellé, hogy tanui legyenek „szomorúságának s gyötörődésének”, valamint hogy vele virraszszanak. Azt, ami Jézus lelkét ebben a nehéz órában eltölti, maga Zsolt 42, 6; Jónás 4, 9-re emlékeztető igével fejezi ki: „Fölöttébb szomorú lelke mindhalálig.” Halálának közelsége mélységes szomorúsággal tölti el Jézust. Amit itt a zsoltár-idézet mond, ezt fejezi ki Zsid 5, 7. is: Jézus „könyörgésekkel és esedezésekkel, erős kiáltás és könnyhullatás közben járult ahhoz, aki képes megszabadítani őt a halálból”. Jézus imádságát az evangélista egy rövid igével jellemzi, melyben a helynek már 20, 22-ből ismert képével kéri a reá váró szenvedés és halál elhárítását, ha az „lehetséges”. Jézus magatartása azonban a kísértés eme nehéz órájában is

Oh, a szárnyas idő hirtelen elröpül,
S minden műve tűnő árnya körül lebeg.
Minden csak jelenés: minden az ég alatt,
Mint a kis nefelejts, enyész.

tiszta engedelmesség: sorsát teljesen annak az Istennek a kezébe teszi, akihez most is úgy könyörög, mint atyához. Azt, hogy Isten „atya”, Jézus éppen azal tanúsítja, hogy sorsát ebben a nehéz órában is teljesen reábízza.

Az a nehéz küzdelem, amelyet Jézus a Gecsemáné kertben megvívott, már korán kihívta a keresztyénség ellenségeinek az ellenvetéseit. Szívesen állítják Jézus könyörgésével szembe Sokratesnek, a nagy görög bölcselőnek a nyugalmát és lelki erejét, mellyel a méregpoharat kiürítette. Ez a szembeállítás azonban nem indokolt, mert Jézus vívódásának a rövid leírásával az evangélista nem a különben nagyon is természetes emberi halálfélelmet rajzolja meg, hanem a megváltás művének egy mozzanatát tárja olvasói elé. Jézus a Gecsemáné kertjében kísértés alatt áll (v. ö. Zsid 2, 14—18; 4, 15.) s a Kísértővel küzd, aki őt az engedelmesség útjáról le akarja téríteni. Az evangélista azonban éppen Jézus imádságával jellemzi, hogy Jézus a Kísértő felett diadalmaskodott, csak úgy, mint a 4, 1—11. alatt olvasható elbeszélés szerint.

Jézus diadalmas harcával szemben áll tanítványainak a gyengesége. Jézus hiába inti őket virrasztásra, éberségre és imádkozásra; mikor visszatér közüjük, ismételten alva találja őket. A „lélek”, t. i. nem az embernek valami nemesebb, „isteni” alkotórésze („lélek”-ről ilyen értelemben a Biblia nem, hanem csak a görög filozófusoktól származó szóhasználat beszél), hanem az

Istennek közvetlen jelenlétét jelenti. A „test” viszont a tehetetlen, gyenge, esendő embert jelöli meg. A „kísértés”, azaz próbatétel óráján gyenge, erőtlen az ember s nem tudván ellenállni a Kísértő csábításának, erejének, biztos bukásba rohan. Csak a „lélek”, Isten Lelkének a támogatása őrizheti meg az embert, a „testet” a bukástól.

Ahogy Jézus küzdelme a Gecsemáné kertben biztatásul és erősítésül szolgál tanítványainak, ha a kísértés órája elkövetkezik rájuk, (v. ö. Zsid 2, 18.), éppen úgy lesz az álomba merült tanítványok képe intó példává. Az első gyülekezet Jézus tanítványainak a multjából éppen azért őrizte meg ezt a minden emberi dicsőség híjával levő vonást, hogy az példaképpül szolgáljon a keresztyéneknek.

Az evangélista elbeszélése szerint Jézus háromszor megy el tanítványaitól imádkozni. Visszatérve keserűen alapítja meg, hogy nagy fogadkozása ellenére, Péter s természetesen társai is, még csak egy órát sem tudtak vele virrasztani. Harmadszor visszatérve hívja fel tanítványait indulásra, mivel az „áruló” megérkezett. Elérkezett az az óra, melyben az Emberfia „bűnösök” kezébe kerül: nem véletlenből, hanem Isten akaratából.

Oh természet, oh dicső természet!
Mely nyelv merne versenyezni véled?
Mily nagy vagy te! mentül inkább hallgatsz,
Annál többet, annál szebbet mondasz.

Mit szól hozzátok a Biblia?

MI TÖRTÉNT?

Október hónapban bő szürete volt a halálnak. Felszabadultak az emberi szenvedélyek, s amerre viharként elzúgtak, vakok, halottak, sebesültek, özvegyek, árvák, szenvedők és könnyező maradtak utánuk. A legnagyobb visszhangot azok a Marseilleben eldőrdült pisztolylövések okozták, amelyek kioltották Sándor jugoszláv király és Barthou, francia külügyminiszter életét. A merénylet oka a jugoszláv macedón és horvát kisebbség halálos kétségbeesésében keresendő. A merénylet valószínűleg macedón forradalmár volt.

A királygyilkosság mellett egészen háttérbe szorult, pedig sokkal fontosabb volt, a spanyol kommunista forradalma. A forradalmárok megvásárolták a svájci hadsereg régi fegyvereit és hosszú időn keresztül harcoltak a kormánycsapatokkal. Az áldozatok száma néhány ezer halott és rengeteg sebesült. Ebben az évben ez már a negyedik véres forradalom Európában.

A magyar miniszterelnök meglátogatta Lengyelországot, hogy kimélyítse a lengyel-magyar barátságot.

Szovjetország hiába lett tagja a keresztyén népek genfi szövetségének, továbbra is gyilkolja a keresztyéneket és rombolja a templomokat.

Olaszország új nagy hadihajókat épített.

MIT MOND A VILÁG?

Akiknek a szívében van részvét, azok őszintén sajnálták a tragédia áldozatait. A kárörvendők azt mondták, úgy kell néki. Hiszen a Karagyorgyevics dinasztia orgyilkosságának köszönheti létét. Hiszen Szerbiában szobrot emelnek az orgyilkosnak. A legszomorúbb az, hogy a háborús uszítók az ártatlan Magyarországot gyanúsították a merénylet megszerzésével. Mindezekhez a Bibliának van egy nagyon súlyos mondanivalója, s a mi számunkra egy nagyon drága vigasztalása.

Sokan a polgári társadalom öszszefogását sürgették a kommunistá bujtogatók ellen. De ez csak frázis, hiszen a forradalmat polgári berendezésű államok segítik, polgári államok örülnek neki, polgári államok rászabadították a Szovjetet Európára. Mert annyi bennük a gyűlölet, hogy még az ördöggel is szövetekeznek egymás ellen.

A magyar közvélemény örül, hogy van egy újabb barátunk, hogy Mussolini mellett most már Pilduszki-ban is bízhatunk.

A világnak ez nem ok arra, hogy fellépjen a Szovjet ellen, sőt még arra sem, hogy megszakítsa vele az összeköttetést.

A világ fegyverkezik, s közben a diplomaták nagyképpen kijelentik, hogy ez csak a békét szolgálja.

MIT SZÓL
HOZZÁTOK
A BIBLIA?
(Olvassátok el!)

V. Mózes 5, 9.
Luk. 21, 17—19.

Mt. 24.

Csel. 4, 10—12.

Mt. 23, 33—39.
Mk. 4, 36—41.

Ef. 6, 10—17.

Anglia és Ausztrália között repülőversenyt rendeztek. A nyertes gép 3 és fél nap alatt tette meg az utat.

A világ büszkén dicsekszik az emberi akarat és értelem teret és időt leigázó erejével.

Zsolt. 139, 7—10.
II. Kor. 12,
1—10.

Nemcsak a népek, hanem a társadalmi osztályok is fenekednek egymásra. Legutóbb a pécsi bányászok sztrájkoltak, hogy nagyobb munkabéreket tudjanak kicsikarni.

A világ egyik fele a munkaadóknak, a másik fele a munkásoknak ad igazat. Hol van az igazság?

I. Kor. 12,
1—13.
Fil. 2, 1—11.

A német hatóságok elfogató parancsot adtak ki Muckermann jezsuita atya ellen, mert az állam ellen izgatott. A jezsuita Hollandiába menekült.

A világ felháborodott, de nem azért, mintha túlságosan szeretné az igazságot, hanem azért, mert túlságosan gyűlöli a németeket. A Biblia nagyon jó tanácsot tud adni a hazai és külföldi Muckermannoknak.

Mt. 22, 15—22.

Közép- és Kelet-Európa államainak ifjúsága a sziléziai Boberhausban konferenciát tartott, amelyen a vajdó politikai és társadalmi kérdéseket beszélték meg, és csodálkozva vették észre, hogy minden faji és politikai ellentétten túl lélekben és gondolkodásban mennyire egyek.

A világ fiatalabbik fele meg van győződve arról, hogy minden bajnak az „öreges” az okai, s hogy minden másképpen lenne, ha ők kerülnének uralomra. A világ öregebbik fele egyszerűen lemosolyogja és kigúnyolja a fiatalság nagyotakarásait.

Jóel 2, 28.
Mal. 4, 6.
Ef. 6, 1—4.

A sok nyomorúságot ígérő tél közeledtével világszerte megkezdődött a világ nyomorútljainak téli segélyezése.

A világ sajnálkozik a nélkülözökön és adomány-injekciókkal akarja megmenteni az elpusztulástól a testüket. A Biblia ezen túl is akar valamit.

Mt. 5, 3—10.
Mt. 25, 31—46.
Mt. 11, 28—30.

Az 1934. év reformációi ünnepe jubiláris ünnep volt. Négyszáz esztendeje annak, hogy elkészült Luther német bibliafordítása. A protestáns világ mindenütt megünnepelte ezt az évfordulót.

A biblia lefordítása a középkori egyházra nézve döntő vereség volt, a reformáció számára pedig diadal. Nem kellett sok érv és bizonyítgatás, ahol olvasni kezdték a Bibliát, ott megkezdődött a lelkekben a reformáció.

Jer. 23, 29.
II. Tim. 3,
16—17.

Keken András.

MOSONYI MIHÁLY

Magyar nemzetünknek sok olyan kinese van, melyet a feledés homálya halványított el. Különösen a mult század eleje úgy termette a magyar értékeket, hogy csak ott is elég anyag lenne felélesztésre. Eddig a kuruc-kor, továbbá az előtte levő század zenei kincsét, népdalait hozta felszínre Molnár Imre és Kern Aurél gyűjtése (Daloskert), s utánuk Szabolcsi Bence; nyomukba mások is léptek, s csak most látjuk igazán, mennyi szépség, egészséges erő van bennük.

A magyar műzene története nem sokkal több száz évnél, virágkora a mult század közepe, s Erkel Ferenc és Liszt Ferenc köré csoportosulnak nagyjai. Ilyen személyiség volt Mosonyi Mihály, kivel ma szeretném olvasóinkat megismertetni. Hogy értékes egyéniség volt, bizonyítja már maga az a tény, hogy Erkel és Liszt barátságába fogadta, s különösen nagyra becsülte.

Brand Mihálynak hívták, Moson megyében született, és ezért vette fel a Mosonyi nevet: ő is élénk bizonyítéka annak, hogy idegen származásúakból a magyar környezet, magyar föld jeles magyarokat teremtett. Feltűnése egészen eredeti volt: a most is létező, közismert Rózsavölgyi zenemű kiadó-céghez postán érkeztek meg füzetei: „Tizenkét kép a magyar gyermekvilágból”. Szegedről hozta a posta a három füzetet, senki sem ismerte szerzőjüket. Feltűnést keltettek e kis mozaikok, melyek zongoradarabok, s igen változatosak: van bennük szomorú, víg egyaránt, s mindenféle hangulatra van a szerzőnek kifejező ereje.

**Szabadon bűn és erény közt
Választhatni mily nagy eszme,
S tudni mégis, hogy felettünk
Pajzsul áll Isten kegyelme.**

Már ez első művei igazolták tehetségét: Schubert apróságaira, vagy még inkább Schumann Gyermekek-jeleneteire emlékeztetnek, de magyaros dallammal telítvék. A szerző életéről keveset tudunk: a Pejaescvics grófi családban zenetanár volt, majd kiművelődve Pestre jött; itt a már említett legnagyobbak mellett Volkmann Róbert, a szimfónikus zenész is barátja. Külseje Batthyány Lajosra, az első magyar felelős miniszterium elnökére emlékeztetett. Amily hirtelen tűnt fel, úgy halt is meg. Liszt Ferenc látogatására Szekszárdon volt, s mikor kocsin télvíz idején a hajóállomásra hajtatott, a szél lefújta kalapját, meghűlt s rövidesen meg is halt 1870-ben, 56 éves korában.

Már említett gyermekdalain kívül írt zenekari darabokat is. A honvéd gyásza és diadala, Gyászhangok Kazinczy szellemére, a Szózat dallamaiból nyitánya, de főművei *operái*. Időszerűvé megemlékezésünket az teszi, hogy az Operaház is előadja most egy operáját, melyet sohasem játszottak. Első operája 1861-ben, a Bánk Bán-opera előadásának évében jelent meg, Vörösmarty *Szép Ilonkáját* vitte színre. Vörösmarty Mihály bájos költeményét Fekete Mihály írta át operaszöveggé, Mosonyi Mihály szerzette hozzá a zenét és Füredy Mihály énekelte benne az ősz Peterdy szerepét. Ezért tréfásan „Mihályok operájá'-nak is nevezték a kortársak. A szép tárgyhoz méltó tudott lenni, de még sem aratott műve sikert: még Erkel Ferencen is túl akart tenni a magyarosságban, úgy hogy zenéje egyhangúvá lett, s ha találunk is benne szép részeket, (különösen hangulatos pl. Szép Ilonka csendes elmúlásának zenei rajza), az egész mű nem maradhatott a közönség kedvence.

Érdekes, hogy Vörösmarty bájos költeményét még senki sem tudta méltón megzenésíteni: Szabados Béla, a Hiszekegy zeneszerzője, sem tudott Szép Ilonkájában Kacsóh Pongrác János Vitézének nyomába jutni, sőt még csak a maga Bolond Istókját sem érte el vele.

Mosonyi életében nem is került színre más operája. Most, december 6-ára, a kormányzó nevenapjára hirdeti az Operaház Mosonyi *Álmos* című dalművének előadását. Regényes szövegkönyvet írtak Álmosról, Árpád vezár atyjáról, a magyarok Mózéséről, ki csak az új haza határáig vezethette el magyar népét, éppen, mint a zsidók Mózese. Hogy milyen e darab, nem tudhatjuk, mert nem jelent meg nyomta-

tásban, most is kéziratból adják elő. Tudjuk azonban, hogy a kortársak elismerőleg nyilatkoztak róla, különösen Liszt Ferenc, ki drámai műnek mondotta. Reméljük, hogy a legnagyobbnak ítéletét a modern közönség is helybenhagyja, és élvezni fogja az így felelevenített régi darabot. Majd beszámolunk róla.

Régi köteleességet teljesít a Magyar Operaház, hogy ilyen kincset hoz felszínre: Ha folytatja e nemzetmentő munkáját, akkor egész sora jöhet a rég eltemetett alkotásoknak, s akkor majd meglátja mindenki, hogy van még sok, amit elő lehetne hozni, illetőleg, amit megismertetni a mai nemzedékkel mégis csak a magyar állam pénzén fenntartott operaháznak lenne kötelessége.

(=)

Benyomásaim egy bikaviadalon

Spanyolország, Barcelona: 1934. szeptember 23.

A bikaviadal színhelyén, az aréna környékén, — a hatalmas téren, az emberek ezrei nyüzsögnek, óriási élő fekete foltok tódulnak a kapuk felé, nyomják, lökik egymást, mindenki siet, — nagy nap van ma, Spanyolország leghíresebb torreadorai mutatják be művészetüket a forróvérű nézőknek. Alig lehet bejutni az arénába. S bent zsvaj, tolakodás, sivítás, vita bábeli zürzavarában, nem hagyja magát zavartatni a zenekar, játszik nyugodtan.

* *

Mi ez? Mindenki elhallgatott, s feszülten figyel. Én is arra felé nézek, amerre a többiek, s gyönyörű látványban van részem. Bevonulnak a torreadorok, az egész személyzet, lovas torreadorok, mind-mind

gyönyörű szép ruhákban, olyan az egész, mint mikor az ember egy történelemkönyvet lapozgat, s egyszerre az egyik oldal megelevenednék, s egymás után jönnének ki a régi idők dicső harcosai. A feszült figyelem hirtelen felenged, s a szenyorák, és szenyorok éktelen zsvajba törnek ki, így üdvözlik a torreadorokat. A festői kép szertefoszlik, — a hősök a kapun visszamennek a könyvbe, — s én azt hiszem, az egész csak álom volt, illúzió, mely hamar el is múlt.

* *

Az aréna porondja üres, mindenki a palánkon kívül tartózkodik. Egyszerre

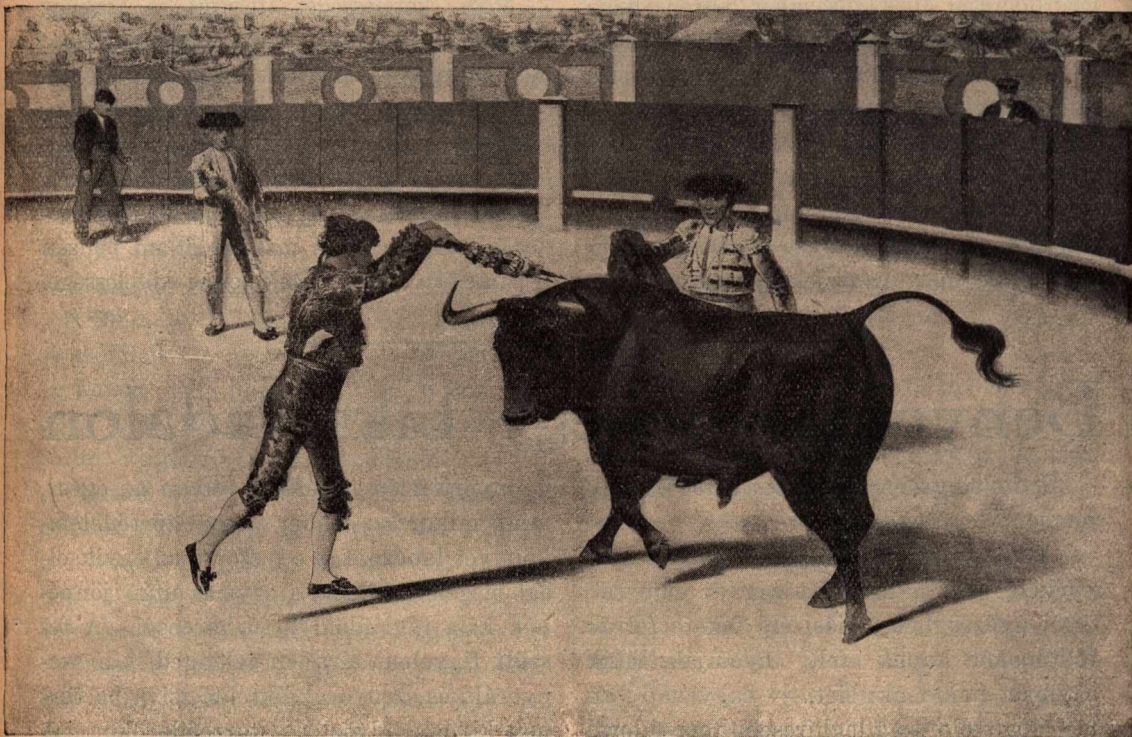
**Bizton tekintem mély sírom éjjelét!
Zordon, de óh, nem, nem lehet az gonosz,
Mert a te munkád; ott is elszórt
Csontjaimat, kezeid takarják.**

csak nyílik egy kis ajtó, s bőszen beront egy hatalmas bika. Egyszerre esomó torreador ront be, s a bika megtorpan, nem tudja, hová, kire rohanjon. S mire meggondolja magát, kire törjön, mindenki régen a palánkon túl van már, s a bika feje csak a palánkon koppan nagyot. Ezt többször megismétlik, — na,

bika hátába vágja. A közönség tombol, — a bika is tombol, de neki legalább igaza van.

* *

A bika fut fel s alá, szeretne megszabadulni a szigonyoktól, melyek, mennél jobban mozog, annál nagyobb fájdalmat okoznak neki. Bejön a körbe a tor-

A banderilló a bika előtt.

gondoltam, most már nagyon dühös lehet ez a bika. Ez után jön egy szép nemzeti viseletbe öltözött ember, kinek a kezében két szépen feldíszített szigony van. Az aréna közepére megy, valami sziszegő hangot hallat, mire a bika ész nélkül ráront, s már a hátába is van vágva a két szigony, a hős pedig üdvrivalgás közepette kifut az aréna szélére, ahol ismét két szigonyt kap, s ezt az előző módon a

reador, feszes síma nadrágban, kis mellénykében, s egy hatalmas rikító köpenyben. Köpenyét leveti, s a bikát ingerli vele. A bika bőszen ront a torreadornak. — Behúnytam a szemem, azt hittem, elsodorja azt a szegény embert. — A torreador csak mosolyog, a tömeg viszont ordít, úgy látszik, tetszik neki a dolog. A bika ismét nagy sebességgel ront a torreador felé, akit szinte surol, s orra buk-

va lendül el mellette. Sokszor ismétlődik ez a jelenet, többé-kevésbé sikerrel. A torreador izzad, a bika liheg, viszont a tömeg fáradhatatlanul tovább ordít.

* *

A bika pihen, nincs senki a körben.

Most szépen lassan bevezetnek két lovast, a lovak és lovasok egyaránt mindenféle vastag pokrócokkal s hasonló holmikkal vannak védve. A lovas (pikádor) elhelyezkedik az aréna szélén, s várja türelmesen a bikát; az sem rest, nagy tömeget lát: siet felöklelni, s egyenesen a pikádor kinyújtott lándzsájába rohan. A pikádor nem tudja feltartóztatni a bikát, s a bika a szegény lónak ront, mellyel minden áron végezni akar. Az egyik lovast lovastul úgy feldobta a levegőbe, hogy szaltót csináltak mind a ketten. Nagy nehezen sikerült a bika figyelmét másra terelni, s közben a szegény lovat felállítani. Mondhatom, szármalmas látvány volt, nézni, amint azt a sovány gebét igyekeztek gyorsan talpraállítani. A lovasok tőlük telhető gyorsasággal kivonulnak a porondról, s a bika ismét egyedül dühöng.

* *

Most jön a földolog.

— A bika nyelve lóg, hátából patakzik a vér, csurog az izzadság, liheg, szuszog, egyszóval, fáradt. Jön a főtorreador. Kis vörös kendőt tart a kezében, mely mögött egy éles kard van. — A bika megembereli magát, s dühösen ront a piros kendő felé, melyet a torreador maga mellett ellendít, s a bika ismét csak a torreador mellett fut el. A közönségnek tetszik, milyen ügyes a torreador, tapsol, s egyszerre kiált fel csodálkozóan egy-egy mutatvány-nál, — s a zene jutalmul játszik. Én meg

bosszankodom, milyen ügyetlen is ez a bika. — Nem tudom, mi lenne, ha egyszer egy hortobágyi bikát engednének be, hány torreadornak lenne vége. — A bika felnyög, fejét leszegzi, a torreador felágaskodik, s a karddal igyekszik a bika szarva közé szúrni. — Nem sikerül. A bika orrán-száján ömlik a vér, a tömeg, a torreador és a bika dühöngenek, senki sincsen megelégedve. Pedig, érdekes, mindenki más miatt mérges. Végre, — a szúrás halálos, szegény pára kimúlt. A torreador büszke, lengeti kalapját, a tömeg viszont tapsol a művésznek. — Négy ló kivontatja a döglött bikát, — s a tömeg éppen olyan tapsal köszönti a bikát, mint előbb a torreadort.

* *

Hat bikát áldoznak így egy ilyen nap a nép tiszteletére, amely viszont szintén eleget áldoz ezért az áldozatért, mert bizony búsásan meg kell fizetnie a gyönyörűséget. — Hat bika hosszú halállal, sok kín között mulattatja a népet, s hat bika holt tetemének tapsol a közönség, szinte elégtételt adva neki szolgálataiért.

Mindenki megelégedett: a társaság örül a jó bevételnek, a torreador a nagy dicsőségnek, a tömeg örül, hogy kikívánkozott őstermészetét szabadjára engedhette két órára, hogy kissé megnyugodva, várjon az elkövetkező vasárnapig, mikor majd ismét kitombolhatja magát. S örül a bika párája is, hogy vége földi szenvedésének, megszabadult ezektől a rossz emberektől.

* *

Hát nem a legideálisabb multság ez, ahol mindenkinek csak örömet nyújtanak ? !

Én örültem, hogy vége az egésznek . . .

Sajnáltam elsősorban a bikát, melynek annyi szenvedést kellett kiállnia, míg eljutott oda, hová többi társai, — sok-sok bika, minden szenvedés nélkül juthat: a mézsárszékre.

Sajnáltam a torreádort, — kinek, őszintén szólva, egy fabatkát sem ér az

élete, mert bizony állandóan kockán forog, — hogy ilyen keservesen kell megkeresnie a mindennapi kenyerét.

Végül sajnálatraméltó az a tömeg, amely ennyi borzalmasságban élvezetet talál.

Bozsi Mihály.

Köcsögh tragikus hős lesz

Köcsögh barátunkon az utóbbi időben örvendetes javulás jelei mutatkoztak. Szinte dühöngő szorgalommal vetette magát a tanulásra, s csodák csodája, kevesebb lett azoknak a napoknak is a száma, amikor „torokgyulladás“, „meghűlés“, „fogfájás“ és más, hasonlóan súlyos betegségek kénytelenek voltak távol tartani az alma matertől. Az órák alatt megfeszített figyelemmel hallgatott, s mind kevesebb esetben fordult elő az az eset, amikor egy hatalmas csattanás jelezte, hogy Köcsögh barátunk latin nyelvtankönyve lesújtott előtte ülő társa gyanútlan fejére. Egy szó, mint száz: Köcsögh, az osztály réme, s egyszermind büszkesége, megcsöndesedett, s evvel együtt egyesek szemében nagyot veszített népszerűségéből.

A szorgalommal együtt Köcsöghön más, gyanús jelenségek is mutatkoztak. Elsősorban külső megjelenésére kell gondolnunk. Eddig ugyanis hanyagságával, nemtörődömségével egyenes arányban állott rendetlen ruházkodása is. Cipője —

**Az Ige kőszálként megáll,
Megszégyenül, ki bántja,
Velünk az Úr táborba száll,
Szentlelkét ránk bocsátja.**

ha ugyan annak lehetett nevezni — alaposan és tökéletesen futballbakancs jellegű mutatott, amennyiben talpát csak egy hajszál tartotta össze, a bőre pedig olyan volt, mint egy száz esztendősnő rinoceroszé. Nadrágjáról ne is beszéljünk! A gombok rendeltetéséről is csak halvány fogalmak voltak, amennyiben azok csak mint „játékosok“ jöttek számításba a gombozás nemes sportja révén. Egyszóval olyan volt az egész ember, mint akinek egyáltalában nem imponálnak embertársai véleményei, és a társadalmi kötelezettségek.

De talán minderről fölsleges is beszélni. Nem az a fontos, ami volt, hanem az, hogy Köcsögh barátunk megjelenése — mint említettük — az újabb időkben kezdte a világfi jelleget felöltöni.

Reggelenként, ahogyan elindult az iskolába, különös gonddal fésülködött. Nyakkendőjét — ez még sohasem fordult elő eddig — tükör előtt kötötte meg, és nadrágját, — mely mamája jóvoltából immáron hosszúvá változott — különleges eljárással „vasalta“ borotvaélesre. Ne gondoljuk, hogy ebben az eljárásban a legcsekélyebb szerep is jutott a vasalónak. Egyáltalában nem! Esténként, lefekvés előtt ugyanis szép símára egyene-

sítvén ki a nadrág ráncait, ügyes mozdulattal a lepedője alá esúsztatva, s óvatosan, lehelletszerű finomsággal helyezkedett el fölötté éjjeli nyugovóra. S a nadrág reggelre borotvaéllal került ki mindig az eredeti prés alól.

A fiúk mély tisztelettel és csodálattal néztek rá az osztályban. Hát még, ha tudták volna, hogy Köcsögh úr otthon nagy titokban néha megpróbálkozott már egy-egy cigaretta elszívásával is! (A kísérlet ugyan egyelőre még csúfos kudarcba fulladt, de minden eshetőség megvolt rá, hogy rövidesen ezen a téren is eredményes lesz a fáradozása.)

Egy szép napon azután már nem tudták a fiúk kíváncsiságukat tovább magukban tartani.

Az történt ugyanis, hogy Köcsögh, elegáns megjelenésének betetőzéseként, gyönyörű fehér bőrkesztyűben jelent meg az iskolában!

Szinte egy akarattal robbant ki a fiúkból a kérdés:

— Mondd csak, Köcsögh, mi a csuda történt veled?

Köcsögh egy világfi előkelő mozdulattal húzta le a kesztyűt *patyolattisztára mosott* kezéről, s egy tudós tömörségével adta föl az ártatlanul hangzó kérdést:

— Miért?

— Hogy miért? — kiáltott föl a kis Giliszta, aki leginkább érdeklődött Köcsögh metamorfózisa iránt — hát azért, mert olyan elegáns vagy, mint a velszi hereg!

— Elegáns? — kacagott föl Köcsögh a lehető legelőkelőbb hangon. — Igazán nem árt, ha egy kissé adok a külsőre is!

— Mért, talán a belsőre adsz valamit? — kérdezte meg egészen ártatlan képpel Spili, az örök gúnyolódó.

Köcsögh, mint a sértett vadkan, ugrott a kérdező elé.

— Ezt nekem mondtad?!

— Naná, majd a dödöregapámnak! — vágta vissza kihívó hangon a kérdezőt.

Köcsögh barátunk szemei villámokat szórtak.

— Jobb lesz, ha befogod a szádat, mert könnyen megjárhatod! — mondta véstjósuló hangon.

— Csak nem? Azt hiszed, talán megijedek tőled? Hiszen olyan vagy, mint egy madárijesztő!

A helyzet úgy alakult, hogy elkerülhetetlen lesz egy kis háború, hogy Köcsögh lemoshassa a becsületén esett foltot, amikor az ajtóban megjelent a kitörőfélben lévő háborúnál is nagyobb veszedelem.

Plajbász tanár úr, a matematika tudós professzora.

A vihar ennek következtében elvonult anélkül, hogy valami nyoma maradt volna, hogy helyet adjon a vihar utáni nyomott hangulatnak.

Köcsögh ezen az órán ismét feltűnően jól szerepelt. Plajbász maga is érthetetlen ámulattal nézett az osztály hőisére, s akaratlanul is kiszaladt a száján a dicséret:

— Jól van, Köcsögh, ha tovább is így folytatja, igen meg leszek magával elégedve!

Hát ez még nem fordult elő az osztály történetében! Pláne Plajbásznál, és éppen Köcsöghgel szemben!

.....

**Minden ember legyen ember
És magyar,
Akit e föld hord s egével
Betakar.**

A csodálkozás moraja futott végig az egész elszörnyedt társaságon, s a csodálkozás az óra végére a tisztelet egy bizonyos nemére változott át. Spili, aki az óra előtti feszültséget előidézte, bűnbánó arccal járult Köcsögh elé:

— Ne haragudj, hogy az előbb megsértettelek... Igazán nem akartam...

Köcsögh egy pillanatig villogó szemmel nézett ellenfelére, azután leereszkedő hangon mondta:

— Egy úriember mindig úriember marad. Szervusz!

Azzal kezét fogtak, — és szent volt a béke.

A fiúk azonban korántsem nyugodtak bele ebbe az elintézésbe, és elhatározták, hogy utána fognak járni ennek az ügynek, hogy eloszlassák a Köcsögh körül keletkezett sűrű homályt.

Gilizta vállalkozott a detektív nehéz, de igen izgatató szerepére, és egy óraker, miután elhangzott a megváltó csöngetés, mint az árnyék szegődött Köcsögh nyomába.

A nap hőse mit sem sejtve arról, hogy árgus szemmel figyelik minden lépését, kilépett az iskola kapuján, s azután gyors léptekkel elindult a Pirosrózsa-utca felé.

Laikus ember szemében ez még nem jelent semmit. Gilizta agyában azonban igen halványan derengeni kezdett valami. Mert a Pirosrózsa-utca az osztály előtt egyértelmű volt a „halálos“ szerelmek szülőföldjével. Itt volt ugyanis a város egyetlen, de annál híresebb leánygimnáziuma.

Ide tartott tehát Köcsögh, a kifogástalan világfi, s Gilizta most már érthető szívdobogással követte tovább.

Nem sokáig kellett várakozniok. Talán két perc sem telt belé, s megjelent a gimnázium kapujában a kis Horváth Éva, az osztály nagy többségének — ide számítva természetesen Gilisztát is — egyetlen álma, s egyben reménytelen, rettentő boldogtalan szerelmük tárgya.

Giliztában megfagyott a vér attól, amit ezután látott. Köcsögh ugyanis elegáns léptekkel egyenesen Éva felé tartott, huszárosan összevágván bokáját, s meglett férfi módjára köszöntvén Évikét, a fehér virágszálat.

— Kezét csókolom, Évike!

És Évike látható örömmel viszonzván az üdvözlést, Köcsögh mellett indult tovább a napsütötte utcán...

Gilizta úgy érezte, hogy nem bírja tovább. Szíve a torkában dörömbölt vadul, s a verejték kiütött a homlokára. Azután, mint a szélütött, sarkonfordult, s a lehető leggyorsabban hagyta ott a Pirosrózsa-utcát.

Megoldódott tehát a nagy rejtély, s másnap már az egész osztály tudta, hogy Köcsögh a boldog szerelem aranytűzében alakult át olyan dicsőségesen az utóbbi időben...

Leírhatatlan szomorúság ömlött el az osztály legnagyobb részén. Szegény Gilizta szenvedett még a legjobban, a fájdalom nála szíve legmélyéig hatolt.

Köcsögh pedig napról-napra följebb hágott a dicsőség ormára — amíg azután egy napon bekövetkezett a végzetes tragédia. Erre az avatatlan szemlélők először csak külső jelekből következtethettek. Köcsögh ugyanis, aki már hetek óta elhanyagolta barátait, és futballszenvélyének sem hódolt, egyik napról a másikra kezdett a régivé visszavedleni. Már

nem öltözött olyan nagy gonddal, elegáns nadrágja pedig, mint egy kályhacső szomorkodott rajta.

És amivel azután végleg megtört a jég, ettől kezdve, főleg Plajbász tanár úr óráin Köcsögh ismét szédületes és sorozatos tudatlanságról tett tanúságot. Eleganciájával együtt lehanyatlott tehát végleg a szerencsecsillaga: hosszú idő múltán megszülettek az első hatalmas szekundák is.

Hogy milyen körülmények következtében vedlett vissza Köcsögh a világfiból ismét a régi, emlékezetes mivoltába, azt Giliszta hangyaszorgalma derítette ki minden kétséget kizáró módon. Giliszta ugyanis — mint afféle lelkiismeretes ember, aki, ha egyszer elhatároz valamit, azt végre is hajtja, — félredobva időt, fáradságot, és nem legutólsósorban a — tankönyveket, hangyaszorgalommal követte Köcsögh minden lépését.

És történt egy szép tavaszi napon, amikor a hegyekből már régen lezúdult a megolvadt hó a megdagadt folyókba, s a fű közül néhol már elődugta fejét az ibolya is, hogy Köcsögh még a szokottnál is elegánsabban jelent meg az osztályban. A fiúkban a lélekzet is elállt ekkora elegancia láttára. Köcsögh ekkor valóban a siker, és a csodálat csúcspontján állott. De ó, — szörnyű végzet — a Damokles kardja már csak hajszálon függött a feje fölött, s ha szegény tudta volna, hogy mi vár még rá azon a napon...

Ne vágjunk azonban élébe az eseményeknek, hanem vegyük sorjában a történeteket a lehető legpontosabb időrendben. Tehát:

Déli 3/4 óra. Köcsögh barátunk idegessége a tetőpontra hág, mely abban

nyilvánul meg, hogy 3/41-kor már könyveit szép rendben becsomagolja az irattáskájába. És ezzel indult meg ezen a napon Köcsögh balszerencséjének sorozata, ugyanis alig hogy lecsukott táskáját elhelyezte szépen dekorált padjában (dekoráció = Köcsögh remekül értett ahhoz, hogy egyes keresztneveket bevessen a padjába), amikor Karakán tanár úr hangja törte meg a gyanús csöndet:

— Folytassa kérem, Köcsögh.

Köcsögh éppen az eljövendő boldog percekről ábrándozott, így tehát halvány sejtelve sem volt arról, hogy mit is kellene most folytatnia. Ijedten ugrott föl a helyéről, s a nagy lendülettől csukott táskája hatalmas puffanással zuhant a padlóra.

Karakán tanár úr szeme villámokat szórt:

— Úgy? Hát magának még a könyve sincs kéznél! Szóval magát egyáltalában nem érdekli, hogy Odysseus miként szabadul meg az óriás Poliphemos karmai közül? Hiszen nem baj, kedves Köcsögh. Egyáltalában nem baj... Csak ábrándozzék tovább nyugodtan. Remélem azonban, hogy nem haragszik meg érte, ha némi bejegyzést fogok eszközölni a noteszemben magával kapcsolatban...

(A bejegyzés megtörténik, Köcsögh hallgatólagos beleegyezésével.)

1 óra. Elhangzik a csöngetés. Köcsögh már úgy, ahogy fölocsúdott az első réműletből, s gyors léptekkel hagyta el az iskolát. Giliszta — mint rendesen — szorosan a nyomában van.

A legelső utcasarkon Giliszta legnagyobb csodálatára Köcsögh ibolyát vásárolt, és így fölszerelve indult tovább a Pirosrózsa-utca felé.

Az iskola előtt semmi sem mutatta a bekövetkező tragédiát. Üres és elhagyott volt, csak az iskolával szemben sétált egy déleceg ludovikás lassú, kimért léptekkel — ennek azonban sem Köcsögh, sem Giliszta, aki egy kapu alatt húzódott meg, nem tulajdonított semmi jelentőséget.

Köcsögh idegesen sétált föl-alá. Végre valahára azután megjelent az első fecske, s nem sokkal később láthatóvá vált a kapuban Ő is: Köcsögh szíve-szerelme.

Az események ezután pillanatok alatt pörögtek le. Giliszta a kapu alól szívdobogva figyelte, hogy Köcsögh — előkelő mozdulattal megigazítván nyakendőjét — megindult Évike felé. De abban a pillanatban még valaki volt, aki szintén oda törekedett — a *ludovikás*...

— Kezét csókolom, Évike — hangzott Köcsögh bizonytalan hangú köszöntése, miközben a szerény ibolyát őszinte hódolattal nyújtotta szíve hölgye felé.

Évike azonban mindezt nem látta. Csak egy csillogó kardot, és egy ragyogó egyenruhát, s ez elég volt ahhoz, hogy a lehető legjobban elpiruljon, miközben

a ludovikás katonásan összecsapván bokáját, üdvözölte.

Azután egymásra mosolyogtak, boldogan, vidáman, és együtt mentek tovább, mint két régi jóbarát...

Köcsögh úgy állt ott, mintha sóbálványra változott volna. Kinyújtott kezéből holtan bukott a földre az ibolyacsokor, s Köcsögh úgy érezte, hogy most azonnal megszakad a szíve.

De mégsem szakadt meg.

Csak bámult Évike után, míg be nem fordultak a legelső utcasarkon, azután lehajtott fővel, mint egy levert hadvezér, ő is otthagya a hadszínteret.

És másnap reggel — természetesen Giliszta jóvoltából — már az egész osztály tudta Köcsögh szomorú tragédiáját. Csodálatos azonban, egy ember sem akadt, még a rivális Gilisztát is beleszámítva, aki örvendezett volna a dolgok ilyen fordulatán, sőt — amint ilyenkor mondani szokták — Köcsögh tragédiája az egész osztályban osztatlan és mély részvétet keltett...

Igy lett Köcsöghből, az elegáns világból — tragikus hős.

Tóth László.

PATÓ PALI

Mint kényeztetett királyfi

Mesebeli lagziban,

Él magában szobájában

Pató Pali nagyvígán.

„Megkezdődik a tanítás,

Munkához lát az ember.”

Közbevágott Pató Pali:

„Hiszen még csak szeptember.”

Új a könyve, ámde máris

Tarkák benne a lapok,

Bajúszt kaptak az arcképek,

S a fejükre kalapot.

„Miért rajzol, mért nem tanul?

Üres marad a feje.”

Közbevágott Pató Pali:

„Csak október eleje.”

Tépett, rágott a füzetje,
Olyan piszkos, olyan ó,
Csomagoló papírnak is
Csak szükségből lenne jó.
„Házi lecke, írni való
Minden napra van elég.”
Közbevágott Pató Pali:
„Ej, ráérünk arra még.”

Roskadó félben a könyv is,
Szertemállik az alatt.
Közepével az őszi szél,
Tudja Isten, hol szalad.
„Hogyan fogod megtanulni,
Hisz a java most hullt el.”
Közbevágott Pató Pali:
„Még november sem mult el.”

Egy-két napig titkolózik,
Az ügy mégis kiderül.
Magyarázni, elbeszélni
Sehogyan sem sikerül.
Puskaporos a levegő,
Harag fűti az apát,
S Pató Pali átéli a
Ramazuri nagy csatát.

Telek.

„Emlékezzünk régiekről!”

Sok élő magyar költőről szóltunk már e helyen, gondoljunk most kivételesen egy olyan világothódító nagy szellemre, ki 175 évvel ezelőtt született és Németországban, tehát időben és térben messze. Lélekben mégis közöttünk is él ma is, mert szelleme halhatatlan, mert érzésének heve és gondolatainak eszményisége századokon és tengereken

Életét így tengi által.
Barátja is ezt teszi.
Hogy ő talán diák volna,
Soha észre nem veszi.
„Csak mozival és futballal
Ütöd az időt agyon!”
Közbevágott Pató Pali:
„Hosszú még az év nagyon.”

Ezenközben szép csendesen
Három hónap elmula,
S decembernek elejére
Itt az intő cédula.
„Meg kellene tán mutatni?
Jobb volna, ha vallanék?”
Közbevágott Pató Pali:
„Ej, ráérünk arra még.”

át hirdeti az evangélikus szellem dicsőségét. Schiller *Frigyes* ez a költő.

Nem szükséges öt itt jellemezni, nem is lehetne ilyen szűk keretek között. A magasabb osztályokba járó ifjúság ismeri életrajzát, sőt ebből és műveiből törhetetlen jellemét is. Tudja közülük mindenki, hogy ha bármily anyagi nehézségekkel, vagy gyenge egészséggel

Éppen Berzsenyi is fordít Schiller-költeményt (Hektors Abschied.) A németes irány lelkes terjesztője, a fordítás hevében fáradságot, nehézséget nem ismerő Kazinczy fordítja le, hogy csak a legismertebb művet említsem: Don Carlos-t. 1830-ban már teljes Schiller-fordításunk van.

Mint érdekesség tűnik fel Bolyai Farkasnak, a világhírű magyar matematikusnak Schiller-fordítása: „Das Lied von der Glocke.” Kölesey nemcsak lírájában, de bírálói munkásságában is Schillert veszi például Berzsenyit illető szigorú bírálatában. Tőle tanulta azt is, hogy a művet és íróját egyaránt vizsgálnia kell a bírálónak.

De nemcsak Schiller műveinek az elterjedéséről, vagyis a nagy költő közvetlen hatásáról szólhatunk, hanem méltán említhetjük azt a közvetett hatást is, mellyel e lángelme irodalmunkat ihlette. Kisfaludy Károly „Ilká”-ján és „Stibor vajdá”-ján, valamint Katona huszita-drámáján pl. feltétlenül érezhető Schiller-hatás. Ugyancsak a Goethe—Schiller közös szerkesztésében megjelenő Musenalmanach-nak is köszönheti létét a magyar irodalmi élet új korszakát jelentő Auróra.

Hogy a sok új Schiller-fordító és tanulmányozó közül csak egyet említsek, mert újra evangélikus dicsőséget is jelent: Márki Sándor fordítja le újra a „Glocké”-t Benczúr Gyula illusztrációihoz.

Ha igaz az, hogy „művésznek házája széles e világ”, bátran mondhatjuk az elmondottak alapján, hogy a költőt sem nyűgözi le sem országhatár, sem korszakok múlása. De nem nyűgözi le egyik lángelme a másikat sem. Schiller hatása lehetett üdvös indítás az akkor még fejletlenebb magyar irodalom számára, lehetett útmutató, hogyan jutni a csillagok felé, de a németes irány után már hamarosan jogaihoz jut a magyar népies nemzeti a magatörőlmetszett üdeségével.

És hogy éppen egyik legnagyobb festőművésznünk vállalkozik a nagy német költőnek képzőművészeti megjelenítésére, abban az úri gondolkodású magyar nemzet egyik nemes mozdulata láthatjuk büszke önérzettel: nem fogadunk el ajándékot viszonzatlanul! S Benczúr jóvoltából ebben az esetben sincs okunk szégyenkezésre.

Dr. Zelenka Margit.

Föl, nemzetem, föl! jussanak eszedbe
Világhódító híres őseid,
Egy ezredév néz ránk ítélő szemmel
Atillától egész Rákócziig.

---

1. A gallneukircheni ev. diakonissza intézet

inzből vagyunk. A nap sugarai élesen verődnek vissza a Szent-Háromság szobor glóriájáról. Igazi kirándulásra való idő.

Siessünk, hogy a Gallneukirchen felé induló autóbusszon még helyet kaphassunk, hogy meglátogathassuk ezt a ránk, evangélikusokra különös jelentőséggel bíró vidéket.

A lassan hömpölygő, öreg Duna felett átvágva, a hegyek között hosszan kígyózó műúton, gyönyörű erdőkoszorúta völgyeken át, állandóan emelkedünk felfelé, majd autóbusszunk elérve a hegyerincet, felejtetetlenül bájos látvány tárul elénk. Igazi, hegyek között fekvő osztrák falu. Már csak pár perc és megérkezünk utazásunk céljához, az evangélikus diakonissza-intézethez.

A község, Gallneukirchen, nem nagy, alig van párezer lakosa, s mégis, ha Ausztriában bárkit is megkérdezzük, mindenki tudja, hol van és miről nevezetes. Híre nemcsak Ausztriában, hanem messze földön elterjedt és általános.

Autóbusszunk éppen az irodaépület előtt állott meg. Kiszálltunk és betérünk az épü-

letbe, ahol az intézet barátságos rektorától engedélyt kérünk az intézet megtekintésére. Ezt készséggel meg is adja, sőt vezetőt is ad mellénk, fiatal teológus személyében, akitől mindent megtudhatunk, ami érdek és ezzel az intézettel kapcsolatos.

Átadom neki a szót, beszéljen ő helyettem.

Az intézetet a múlt század közepén egy lelkes evangélikus pap alapította, néhány igen tevékeny, vallásos nőtestvére segítségével, akik betegek ápolására, szegények gondozására és elhagyottak istápolására vállalkoztak. Ez volt az a kicsiny mustármag, melyből hatalmas, terebélyes fa fejlődött, mely ma már nemcsak egész Ausztriát, hanem részben Németországot is behálózza.

Szerencsétleneknek, született nyomorékoknak, elmebelileg fogyatékosoknak, vakoknak és árva, mindenkitől elhagyott gyermekeknek kedves diakonisszák szerető, meleg otthont nyújtanak. Munkájukat csak akkor érthetjük meg világosan, ha meglátogatjuk őket munkájuk közben.

A községben az intézetnek mintegy 7 telepe van. Ezek a község különböző helyein vannak. Nevüket legnagyobb részben a bibliából nyerték: pl. Martinstift, Lehner-Haus, Friedenshort.

Az első, amelyet megtekintünk, egy magaslaton fekszik, az autóbusról legelőször ezt a házat pillantottuk meg. A neve: Martinstift. Az emeletes főépületet több kisebb-nagyobb ház, a gazdasági épületek veszik körül.

Lépjünk be a főépületbe. Itt az első emeleten elme- és testbelileg fogyatékos gyermekek számára iskolát tartanak fenn és a kedves nővérek bámulatos szorgalommal és türelemmel tanítják ezeknek a szerencsétleneknek az írás, olvasás és számolás legegyszerűbb elemeit. A II. emeleten műhelyek vannak, ahol a vakok, kevésbé nyomorékok találnak munkát. Szövéssel, fonással, kézimunkázással igyekeznek a társadalom hasznára lenni.

Munkáik, melyek a folyosón üvegszekrényben vannak kiállítva, esinosak, ízlések, úgyhogy bármely művészi kritikát kiállhatnak.

Lemenet a földszinten bezárt ajtó előtt állunk meg. Ez a telep egyik legszomorúbb része. Itt vannak a közveszélyes női örültek, ápolás és gondozás alatt. Sajnos, magyar származású beteg is van közöttük.

Az épületet gondozott park, majd a gazdasági udvar veszi körül. Itt találjuk az intézet tehenészetét.

Menjünk most vissza a falu felé. Utunkba esik egy másik intézeti ház. Ez Lehner-Haus. Itt ápolják az epileptikus gyermekeket. A látványra, amely itt élénk tárul, még a legkeményebb szív is megindul. Azt a benyomást, amelyet ez a ház rám gyakorolt, hűen leírni nem tudom. Szívet tépő, szomorú látvány. Több nővér ápolja őket, de közülök meg kell említenem az egyiket, egy kedves arcú, öreg diakonisszát, aki a legnagyobb odaadással, szeretettel ápolja őket. Valósággal gyermekeinek tekinti a szerencsétleneket.

Ha valaha az ápolóknak szobrot emelnének, szeretném őt mintának ajánlani, mert ő a „krisztusi szeretet” megtestesítője. Olyan gyermeket szeretni, akit az Isten ép testtel és lélekkel áldott meg nem érdemes, de azt szeretni, gondot viselni rá, akitől mások iszonyattal fordulnak el, azt csak igazi önfeláldozó lélek tudja megtenni.

Hagyjuk el e szomorú tájat és menjünk tovább. A következő telepen öreg, önmagukkal tehetetlen néniket gondoznak. Megható az az odaadás, mellyel a nővérek e szegény matrónákkal szemben viselkednek. Ez a ház az örökös imádkozás háza, az öreg nénik egész nap imádkoznak.

A másik épületben már kedvesebb, bájosabb kép tárul elénk. Cseesemőház. Fiatalkorú, próbaidős nővérek gondozzák az édes, kis esőpségeket egészen 4 éves korukig, amikor átkerülnek a szomszédos épületbe „Istenkert“-jébe (Gottesgarten). Itt az apróságok ötös csoportokban egy-egy nővér vezetésével családokban élnek. A nővérek ápolják, gondozzák őket úgy, mint az édesanya. Hat éves koruk elérése után iskolába kerülnek, majd valamely mesterséget tanulnak. Testben-lélekben felkészülve bocsátja ki őket az intézet az életbe.

A falu közepén hatalmas, gyönyörű, modern emeletes épület áll. Ez az anyaház. Itt kapják kiképzésüket a diakonisszák és innen mennek szerte a világba, hogy önfeláldozásukkal, emberszeretetükkel hirdessék Isten dicsőségét és nagyságát. Fiatalkorú lányok számára háztartási iskola is van itt, ahová messze földről küldik a szülők leányaikat, mert tudják, hogy amit látnak és tanulnak, az csak hasznukra válhatik.

Az udvaron van az intézet szép temploma. Homlokzatán ez áll a felírással: Ich bin der Weg, die Wahrheit und das Leben, niemand geht zum Vater, denn durch mich.

Beteg fiúk és férfiak számára is gondoskodtak szerető otthonról. Ennek a telepnek neve: Friedenshort: A betegek ápolását és gondozását diakonusok látják el ugyanolyan szeretettel, mint nőtestvéreik. Ezen a telepen van azután az intézet ellátását szolgáló üzemek sora, melyet fizetett alkalmazottak vezetnek és a még felhasználható munkaképes betegeket is dolgoztatják.

Az intézetnek nemesak Gallneukirchenben vannak működő szervei, hanem Linzben hatalmas kórháza is van. Volt Bécsben is egy ilyen kórháza, de ezt a rossz gazdasági viszonyok miatt meg kellett szüntetni. Minden nagyobb városban, pl. Grácban, Klagenfurtban, Salzburgban működik egy-egy leányintézet. Az intézet diakonisszái pedig a világ minden részébe elküldetnek. Budapesten is többen vannak, pl. a német kolónia tart fenn egy árvaházat a Herminaúton, ahol a gyermekeket Gallneukirchenbe való nővérek gondozzák. A Baar-Madas leányintézet internátusában is Ausztriából

való nővérek tanítják a leányokat a német nyelvre.

Szinte magától értetődik, hogy egy ilyen nagy intézetnek központi vezetés mellett kell működnie. Igen hatalmas irodaépülete van. Az autóbusznak éppen ott a megállója. Az iroda vezetése férfi kézben van, a többi irodai munkát pedig a nővérek végzik. Egy gazdasági és két egyházi vezetője van, akik felváltva elégtik ki a testvérek és betegek lelki szükségleteit. Minden este áhítatot tartanak és Isten áldását kérik az intézet minden tagjára.

Mire végignéztük az intézmény minden telepét, otthonát, autóbuszunk is visszajött, és ez idő alatt rendes napi körútját befejezve, indul vissza Linzbe.

Köszönjük meg vezetőnknek szíves fáradozását, s az intézet további működésére áldást kérve, szálljunk autóbuszra, hogy az bennünket a látottak és hallottak által gazdagodva visszavigyen Linzbe.

Kiss László,
VIII. o. reálisk. tan.

2. A LEGNAGYOBB SZÉPSÉG

i a legnagyobb szépség? Nehéz a válasz és könnyű is nagyon. Nézz körül, nyisd ki a szemed, nyisd ki a szíved, és látod, hogy milyen szép a természet, hogy milyen gyönyörű a művészet, és hogy milyen fenségesen szép az, hogy vagyunk. Nézz körül, és nem tudod eldönteni, mi is hát a legnagyobb szép. Az, hogy lelked van. A lélek teszi széppé benned a természetet, a művészetet,

az életet. Ha a lelkedden keresztül nézel, szép lesz minden, mert mindenütt találasz szépet, mindig tudsz gyönyörködni és lélekedben leborulni a fenségessé magasztosult szép előtt.

Csodálatosan szép az, hogy lelkünk van és csodálatosan szép maga a lélek. A lélek megfoghatatlan valami; véges eszünk értelmetlenül áll ez előtt az erő előtt, de azt tudja, hogy ez még nála is hatalmasabb, fölötte áll. A lélek nem ismer határt, nem függ tértől és időtől; öröktől fogva van és örökké élni fog. A saját lelkünk is örök, csodás

talány nekünk: nem tudjuk megfogni, nem látjuk, nem halljuk, csak érezzük, hogy van. Csak a belőle kisugárzott, a világba kivetített cselekedeteiből, alkotásaiból ismerjük. A mások lelkét is. Isten lelkét is. Minden a lélek kisugárzásából születik: a természet, a művészet, az élet. Az embert is a lelke teszi emberré, a világ urává, Isten szolgájává. A vogul teremtetési monda szerint is akkor lett emberré a báb, mikor lelket is kapott: az élet csak manóvá tette.

Isten tökéletes, Isten a legnagyobb szépség: Isten lélek. És akik őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják. A hit a lélek kisugárzása. Van-e nagyobb szépség, mint az, hogy hiszek egy Istenben, mindenható atyában, mennynek és földnek teremtőjében, hogy hiszek Jézus Krisztusban és hiszek Szentlélekben?! A művé-

szet az emberi lélek kisugárzása, a szeretet, a jószág a lélek megnyilatkozása. Kell-e ezeknél több, nagyobb szépség?

A természetén keresztül Isten lelke szól a lelkiünkhöz; a művészetben az ember lelke árad az ember lelke felé. Lélek szól lélekhez a költészetben, lélek zeng léleknek a zenében, a lélek szivárványa a festészet, alakja a szobrászat, mérete az építészet, a lélek ringása a tánc. — Kell-e nagyobb szépség?

A lélek mosolya a szeretet, a lélek szeme a hit, a lélek szíve a jószág. — Kell-e magasztosabb szépség?

A lélek maga a halhatatlanság. — Kell-e gyönyörűbb valóság?

Könnyű is a válasz, nehéz is a válasz. A lélek a legnagyobb szépség, mert minden, ami szép, lélek, vagy a lélektől van.

Geguss Kornélia,

a Baár—Madas ref. leánylic. VII. o. t.

Mi van a futballsporttal?

A grundon nagy zsvaj, lárma, egy csomó gyerek ugrádozik, kiabál, lökdösi egymást. Miért ez a nagy tülekedés, miért ez az izgalom? Azért, mert nagy dolog készül: „a foci-labda.“ Ócska harisnyát tömködnek mindenféle ronggyal jó keményre, majd spárgával szép gömbölyűre formálják, — s a gyerekek talpa viszket, már mozgolódna, — kész a legideálisabb futball-labda; készítője diadalmas rúgással adja át rendeltetésének, pajtásai nagy lendülettel futnak a labda után, mindenki bele akar rúgni.

Amint látjuk, elég olesó szórakozás ez a futball, nem is kell hozzá olyan sok do-

log. Egy rongylabda, és egy nagy térség, kész a felszerelés, kezdődhetik a nagy hajrá, kezdődhetik a nagy mérkőzés. És a szurtos kölykök legalább olyan buzgalommal kergetik a labdát, mint valamikor Orth, Konrád, — s most Sárosy, Avar, vagy a többi nagyság. S talán közülük fog kikerülni a legújabb tehetség, ki tán fel fogja lendíteni, — valljuk be őszintén, — a most biz' eléggé pangó futballsportot.

Miért? — Miért megy mostanában oly rosszul a magyar csapatoknak, miért szenvedett annyi kudarcot a válogatott csapat? — kérdezzük azok, kik hozzá vol-

tunk szokva, hogy régebben az olaszoknál csak az volt a kérdés: 3:0-ra, vagy 6:0-ra verjük-e őket! Miért kaptunk ki tőlük 5:0-ra, s miért jönnek azóta az állandó szomorú vereségek?

Úgy-e, kellemetlen dolog a sorozatos győzelmek után, a sorozatos vereség? Igaz, nem jó érzés a dicső amatőrizmus után a szomorú profizmusra gondolni.

Mindenki azt gondolta, hogy a profizmus bevezetése még nagyobb lendületbe fogja hozni futballsportunkat. Nagyobb lesz az ambíció a játékosokban, nagyobb lesz a tudásvágy, nagyobb lendülettel játszani, egyszóval, mindenki sokat várt a profizmustól. S mi lett a vége, hová vezetett? — Soha nem láttam annyi unalmas, lapos mérkőzést, mint az utóbbi pár évben, soha nem ért annyi csalódás, mint mostanában.

Miért maradt el ez a várt fejlődés, miért vannak ezek a sorozatos vereségek? — Egyszerű a felelet: a játékosok fáradtak, fásultak. Az egyesületek óriási költséggel dolgoznak, sok a kiadás, s ezt valahol szeretnék behozni. Itthon egy évben a bajnokságban 22 mérkőzést kell játszani a csapatoknak, de ezeknek a mérkőzéseknek a bevétele korántsem fedezi a kiadásokat. Így kénytelenek túra-mérkőzéseket lekötni, hogy deficittel ne zárjanak, s eleget tudjanak tenni kötelezettségüknek. Ha vége van a liga-bajnokságnak, nem lehet pihenni, hanem tovább kell dolgozni, küzdeni, egyik mérkőzést a másik után játszani. S mi lehet ennek a vége? A fáradtság, fásultság és esőmőr. Azután itthon meg esodálcznak, miért nem megy jól a játék: hiszen volt alkalmuk a játékosoknak trenirozniok! De arra nem gondolnak, hogy nem volt alkalmuk kipihenni magukat. Senki sem

gondol arra, hogy a játékosok is csak emberek, azoknál is el kell következnie egy magas pont után a mély pontnak. S ilyenkor teszik az egyesületek a leghelytelenebbet, amennyiben hosszú ideig nem játszatják a szerintük letört játékost, és így elveszik az önbizalmát, játékkedvét. S ha hosszú idő után ismét beteszik a csapatba, többnyire ismét rosszul játszik a játékos, most azonban már a játékhány miatt.

Nem mondom, a játékosokban is van valami hiba. Egyik sem megy most már annyira rá, mindenki vigyáz a lábára, félti, — érthető is, hisz avval keresi a kenyérét. A mai játékosoknál sokszor fordul elő a sérülés, sok mérkőzést kihagynak, néha egy olyan sérülés miatt, melyet amatőr korukban észre sem vettek, mert akkor mindegy volt, csak játszani lehessen.

Önkéntelenül is felmerül a kérdés, mi a hiba a futballsport gépezetében? Hol a hiba, — a játékosokban, a vezetőségben, a játékmódban, vagy a vezetésben, — vagy mindenben? Sokan vannak, kik sokféleképpen magyarázzák ezt, s mindenki azt gondolja, hogy az ő tervei fogják megmenteni a futball-sportot, az ő tervei megvalósítása után egyszerre fog minden jóra fordulni. Sok tervvel próbálkoztak, s amint látjuk, egyik sem vált be, egyik sem hozta azt a gyökeres változást, amit vártak, és várnak az emberek. A vezetőség, a játékosok változtak, egyik szövetségi kapitány után következett a másik, s még sem történt semmi értelmes.

Hát mi lesz? — Meddig tart ez így? Nekem, mint sportembernek, az a véleményem, hogy eddig a mélyponton volt a magyar futball, s most már csak a ter-

mészertes haladás következhetik. A sok rosszhoz hozzájárulhatott sok minden, — de állandóan nem lehet lenn maradni, s azt hiszem, — tán joggal az osztrákok elleni 3:1, és a párizsiak elleni 5:1 után, — a magyar futball kezd magára találni,

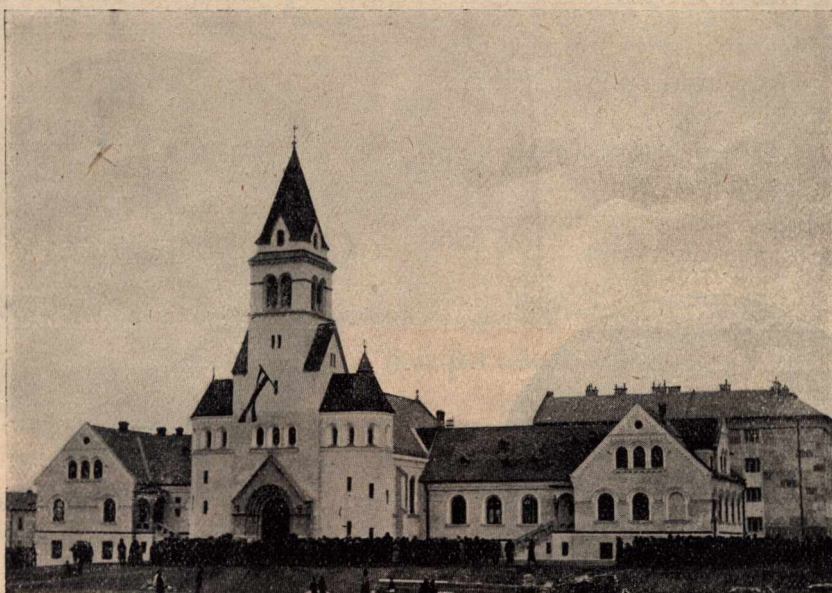
törekszik, igyekszik előre, — felfelé haladni, s hiszem, sikerülni is fog. S ismét szívesen járnak majd az emberek a meccsre, ahol szép, és élvezetes játékban lesz részük.

Bozsi Mihály.

ÚJ TEMPLOMOK

Lapunk mult számában bemutattuk olvasóinknak a kőbányai új evangélikus templomot. Most a székesfővárosnak egy másik új templomába vezetjük be őket.

villák sorakoznak már egymás mellett, s ezek között, a Lenke-út és a Biblia-utca sarkán áll ez új városrész új evangélikus gyülekezetének temploma. A Lenke-út a most épülő Horthy Miklós-

Budapestnek legújabb XI. kerülete a budai oldalnak a Gellért-hegytől délre eső része. Itt egy egész új hatalmas városrész van kifejlődőben. Lágymányos, Kelenföld tartozik ehhez a kerülethez. Pompás új paloták, szépséges

dunahíd irányában halad végig a XI. kerületen.

Mindjárt a háború után szervezkedéshez és templomalap gyűjtéséhez fogtak az ittlakó evangélikusok. Természetes, hogy óriási pénzüsszeg szükség-

ges ahhoz, hogy egy szép városrészhez méltó templomot lehessen építeni. De nem hiányzott az áldozatkészség s még egy évtized sem múlt el, már állt a templom szép, nagy melléképületeivel együtt. Tervezője Schulek János műépítész volt. A templom két oldalán vannak az egyházi hivatalok, a lelkészlak, a különféle egyesületek termei — ezek között a szép nagy gyülekezeti terem, amelyet a templommal lehet összekötni hatalmas ajtók kinyitása által. Cserkész-otthon is van az épület-

ben, sőt szeretetház is szegény öregasszonyok részére. A templomépítés költségei majdnem elérték a 400 ezer pengőt.

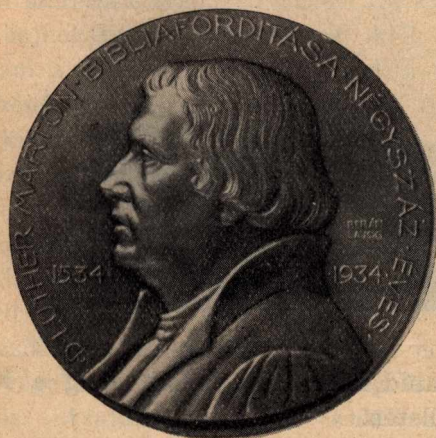
1928-ban szentelte fel istenes hivatására ezt az új templomot D. Raffay Sándor evangélikus püspök. Azóta már harangja is van, oltárkép is díszíti, s éppen most karácsonykor szólal meg benne az új orgona először. Ez új templom körül a székesfővárosnak közel nyolcezer evangélikus híve tömörült a XI. ker. egyházközségbe.

KIS KRÓNIKA

LUTHER BIBLIAFORDÍTÁSÁNAK

400 éves fordulóján a magyarországi egyetemes evangélikus egyház szép emlékérmét adott ki. Az érem egyik oldalán a bibliafordító reformátor képe, a másik oldalon az Isten igéjét hozó angyal képe látható. Háromféle kiadása van az emlékéremnek: bronz, ezüst és aranyozott ezüst.

5-ig a szerkesztőséghez beküldik. Ha valaki ennek beküldésekor mást is küld (pl. rejt-

Öt ilyen bronz emlékérmét sorsolunk ki azok között, akik az alábbi kérdésekre jól megfelelnek, s feleletüket 1934. december

vényt), írja a választ külön papírlapra, mert csak így vesz részt a sorsolásban.

Kérdések:

1. Hol fordította Luther az Újszövetséget?
2. Melyik a legelterjedtebb magyar bibliafordítás?
3. Hol található ez az ige: „Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim semmiképpen el nem múlnak?”

A ZSINAT.

1934. november 10-én ült össze a magyarországi egyetemes evangélikus egyház zsinata Budapesten. Luther Márton születése napján volt az ünnepélyes zsinatnyitó istentisztelet a Deák-téri templomban, isten-

csak annyiban harmadik, amennyiben az „*egyetemes*” egyház zsinata. Ilyen értelemben az első 1791-ben, a második 1891-ben ült össze. Tehát távolról sincs 400 évről szó. Azelőtt is voltak magyar evangélikus zsinatok, de ezek csak egy-egy országrészre vonatkoztak. Azonban tudjuk jól, hogy

A zsinat tagjai a Deák-téri templom előtt.

tisztelet után pedig az evang. leánygimnázium dísztermében tartották meg az ugyancsak ünnepélyes első ülést.

A zsinat egyetemes egyházunk törvényhozó szerve. Célja, hogy az egyház elavult törvényeit újjakkal helyettesítse és az egész egyházi alkotmányt a haladó idő kívánságaihoz képest élővé és jóvá tegye.

A napilapok híradásaiban úgy emlékeztek meg a zsinat összeüléséről, — nem egyszer magukban a címekben is — hogy 400 év óta ez a magyar evangélikusság harmadik zsinata. Ez tévedés, mert ez a zsinat

maga az ország sem volt egységes, s így egyetemes zsinat nem is ülhetett össze.

Egyházunk mostani alkotmányát az 1891-es zsinat adta. Ezt az alkotmányt dolgozza át részleteiben a most megnyílt zsinat, mely második ülészakát a tavasszal kezdi meg.

KRISZTUS ÉS A VILÁG BARÁTI ÖSSZEKAPCSOLÓDÁSA.

Ezen a címen az Ifjú Évek 1934. február 10-i számában pályázati felhívás je-

lent meg, melyben a Gyakorlati Kereszténység Világmozgalma a 14—19 éves ifjúságtól dolgozatot kért a következő tárgyról: Krisztus és a világtestvériség. A beérkezett 294 dolgozat közül 30 magyarul. 19 nemzet ifjúsága vett részt a pályázaton. A beérkezett művek közül

177-et tüntettek ki, ezek között van 11 magyar, név szerint a következők: Szabó László, Harsányi Márta, Papp Mátyás, Csillag László, Dubravcsik Károly, Hege-dűs Klára, Kovács Margit, Magyar Piroska, Nádasdy Gábor, Orbán László és Tinger Antal.

Hecht, bécsi tanár, kiszámította, hogy Földünk kétmilliárd éves. A radioaktív anyagok mennyiségéből számította ki a Föld korát. Ez a számítás feltűnően egyezik más tudósok kutatásainak az eredményével is.

Amerikai tudósok kiszámították, hogy egy ember évi oxigén-szükséglete megfelel annak az oxigénmennyiségnek, amelyet évente 300 négyszögméternyi erdő szolgáltat. A kilélegzett szénsavmennyiség is körülbelül megfelel annak a szénsavmennyiségnek, amelyet ez az erdőterület felhasznál fa- és levélképzéshez.

A világ legnagyobb macskája Birmingham-ban él. Neve Tibby, tulajdonosa egy Mrs. Douglas Whalen nevű hölgy. Az óriási macska testsúlya kereken 22 kilogramm.

Hatkilós gombát találtak a Val d'Aosta erdőségében. A mammutgombát a helyi állandó mezőgazdasági kiállítás keretében közszemlére tették ki.

Japánban Lobitaro Metauda nagane-igymölcstermelőnek sikerült hosszú nemesítő eljárás után négykilós almákat termelni. Az óriási almák íze kissé savanykás, de nagyon kellemes és Metauda már megkezdte nagyban való termelésüket.

A corningi (Amerika) nagy üvegművek olvasztó kemencéjéből a múlt hónapban emel-

ték ki a világ legnagyobb teleszkóplencsését, amelynek látótávolsága 5 billió és 200.000 millió mértföld. Az óriási lencse súlya 20 tonna, átmérője 16,6 láb és az öntése 7 hónapig tartott. A lencsét a kaliforniai Mount Wilson csillagvizsgálóban fogják használni, ahol két évvel ezelőtt fogtak hozzá egy új óriási teleszkóp építéséhez. Az új teleszkóp összes költsége két és félmillió pengő.

Japánban tizenhat évi munka után befejezték a világ leghosszabb alagútjának, a 21,6 kilométer hosszú Tanna-alagútnak az építését, amely a Tokiótól 96 kilométernyire délnyugatra fekvő Atami előkelő fürdőhelyet köti össze Nehezu-val. Az építés költsége meghaladta a 28,5 millió yent. Építés közben hatvan ember vesztette életét. Az alagutat dec. 1-én adják át ünnepélyesen a forgalomnak.

Az angol király október 22-én nyitotta meg Cambridge városában az új egyetemi könyvtárt, amelynek állványai összesen hatvannégy kilométert tesznek ki. A könyvtárban másfél millió könyv van. A könyvtár legfeltettebb kincse az 1456-ban nyomtatott, úgynevezett Mainzi Biblia, amelyet 50 ezer font sterlingre biztosítottak. A könyvtár építkezése 300 ezer fontot emésztett fel. A megnyitási ünnepélyt a 194 láb hosszú olvasóteremben tartották.

Egy los-angelesi cég egy óriási bibliát nyomtatott. A biblia 8048 oldal; súlya fél tonna. A betűk olyan nagyok, hogy jószemű ember 50 méter távolságról olvashatja.

A világ legnagyobb repülőversenyére október 20-án reggel 6 óra 30 perckor (középeurópai időszámítás szerint félnyolckor) indult el a mildenhalli (London mellett) repülőtérrel 20 repülőgép. A verseny végcélja az ausztráliai Melbourne városa volt, díja pedig 10 ezer ausztráliai font (mintegy 150.000 pengő). Első lett Scott és Black angol pilóta „Üstökös” repülőgépe, mely a 20.000 kilométeres utat 22 óra és 25 perc alatt tette meg.

A világ legnagyobb ruhakereskedése Newyorkban van az Union Square-on, a 74. utca sarkán. Alapítója Klein Sámuel orosz emigráns. Az áruház 27.500 négyzetméter teremfelületet foglal el, 2500 alkalmazottja és 25 bevásárlója van. Az üzlet forgalma az 1933. évben 28 millió dollár volt.

Anglia lakossága évenként mintegy négyszázmillió fontot költ ruhára. Női ruhákra 250 millió, férfi ruhákra 100 millió, gyermekruhákra 50 millió, cipőkre 12—15 millió font esik. Ingekre, gallérokra, nyakkendőkre az angol férfiak évenként tízmillió fontot költenek.

A világháború a hadviselő országoknak mintegy egy billió ötszázötvenhárom milliárd pengőbe került. Magyarország hozzávetőlegesen 79 milliárd békekoronát költött hadikiadásokra. A magyar elesettek számát 680 ezerre becsülik.

Tomozsiró Ugai japán fényképész fel találta az első légi aknát, amellyel a japán légi haderő sikeres kísérleteket végzett. A rendkívül erős robbanóanyaggal töltött pokolgépet légi elhárító ágyúkból lövik ki. Tetszés szerinti magasságban kis ejtőernyő nyílik ki a lövedékben és egy ponton lebegve tartja fenn az aknát. Az ilyen légi aknák láncolata szakértők állítása szerint kitűnő védelmet nyújt repülőgépek ellen.

Keilhauer és Christmas mérnökök ötmillió gyertyaerősségű fénysugarakat, merev-görcsöt és vakulást előidéző „halálsugarakat” találtak fel, amelyet a francia hadseregben már ki is próbáltak.

P. F.

A szeptemberi számban közölt rejtvények megfejtésében résztvevők között két könyvet sorsoltunk ki: Az V—VIII. osztályosok közül ezt Soltész Judit, az I—IV. oszt. pedig Bruckner József.

Hasonlóképpen az októberi szám rejtvényeinek megfejtői közül V—VIII. oszt. Hursan Pál, I—IV. oszt. Haas Ágoston. Kérjük a nyerteseket, hogy címeiket közöljék a kiadóhivatallal.

D. L., Sopron: Ne tépd ki a lapot! Ne légy lusta, másold le a rejtvényt.

Kakuk Örs: A pontverseny egyéni verseny. Egyenlőtlen küzdelem, ha egy egész órs áll versenyben egysesekkel szemben.

Már üzentük, hogy levelezőlapon ne küldjetelek be megfejtést. Ez Kiszely Andrásra is vonatkozik. Lapod olvashatatlan volt néhol.

Pajor Kornél, Terrai Barna, közöljétek osztályotokat.

Sándor Endre. Neked külön levélben válaszolok, mert sok írni valóm lesz. De itt is figyelmeztetek, leveled hangja igen szokatlan. Nincs igazad.

A pontverseny állása:

(Zárójelben a szeptemberi szám pontjai.)

V—VIII. oszt.: Budai Jolán (52) 111, Bendl Mária (51) 111, Boni Margit (36), Brugger Károly (34), Cornides Edit (50) 111, Hursan Pál (54) 112, Merczel Zsuzsanna (50) 111, Merczel Antal (50) 111, Schermann Lia (50) 105, Pálinkás Irén (50) 111, Sándor Endre (51) 111, Esztergályos Gyula (49) 108, Soltész Judit (48) 106, Szemes Irma (48) 109, Nagy Endre (45) 103, Vetsey Klári (45) 96, Schulcz Dora (44), Kiszely András (43) 93, Horváth Tibor (40) 96, Liffa Zoltán (34) 74, Trausek Lea (29), Takáts Paula (28) 85, Láng Miklós (35) 95, Emich László (16) 40, Zauner Gyula (47) 108, Belák Sándor (45) 105, Lenárt László 61, Gyenei Ilius 58, Lengyel Gabriella 57, Bodnár Margit 53, Habersach Gerda 51, Weiler Henrik 48, Juhász Ilona 59, Rohosy György 51.

I—IV. oszt.: Odorfer Magdi (50) 105, Szemes Eleonóra (48) 108, Kozma Márta (47) 101, Varga H. J. (46) 101, Kovács Pál (40) —, Filippini János (41) 96, Pálkövi Gyula (35) 85, Komár Pál (35) 87, Zulauf Etelka (32) —, Haas Ágoston (31) 78, Stelcser Károly (40) 88, Boros László (24) —, Schaub József (22) —, Bödecs József (30) 70, Bruckner József (17) 49, Liedemann Dénes (16) —, Geschlecht Ferenc (16) 54, Molnár Vera (10) —, Weinbrenner Rudolf 45, Schmuck Ferenc 38, Farkasdy Zoltán 42, Pajor Kornél 35, Marschalkó Gyula 58, Boros László 28, Terray Barna 57, Váradi-Szakmáry Loránt 58, Dorn László 44.

A rejtvények megfejtését dec. 10-ig kell beküldeni.

FÖLDRAJZI KERESZTREJTVÉNY.

(15 pont.)

Vízszintes sorok: 1. Aldunai sziget nevének egyik fele. 3. Ázsiai sivatag mássalhangzóí. 6. Svájci folyó. 8. Magyarország nagy részének természetes határai. Névelővel. 13. Vissza: olaszországi egyetemi város közel Velencéhez (Magyarosan). 15. Honfoglaló magyar család. Királyt is adott egyet. 16. Romváros a Tigris partján. Egykori hatalmas ókori ország fővárosa. 19. Nagy-Magyarország térképein ez az irredenta felirat szokott lenni. 22. Hajdú vármegyei község. Ékezettel a mekai szent kő. 23. Vissza: Hatalmas tó Afrikában, i-vel a végén. (ss = ssz.) 24. Isa. 26. Vissza: Török városnevekkel kapcsolatban gyakran áll. Pl. Balia..., Dinek..., Bulghar..., stb. 29. A meridiánok által felosztott cikkek neve. Az időmérés is ezek szerint változik. 32. Tiltó szó. 34. Híres búza. Névelővel. Canadában. 37. Vissza: Híres hágó az erdélyi Kárpátokban. Névelővel. 41. Vissza: Mexicói város a R. Sanora partján. A 110. dél-körhöz közel. 42. Vissza: Észak-Kelet jelzése. 43. K. a. 45. Nyírségi város. 48. Ig. 49. Petőfi versének első sora. A pesti Kossuth szobor hátsó falán. Hibásan. 56. A magyar tenger. 58. Ád. 59. Vissza: Olaszországi város, adriai kikötő. 60. Idegen nyelven fekete. 61. Vissza: Idegen nyelven szent. Sok város neve előtt pl. ... Paulo). 63. Déli-sarkvidéki vulkán. (4023 m). 64. Híres erdélyi városunk. Előtte régi gazdagságára vonatkozó jelző. 67. A betegség gyakori tünete. Határközség a Morva határ hg.-ben. 69. Ao. 70. M az elejére es megkapjuk egy diákjelölti intézmény nevét. Ilyen intézmény több is van. 71. Közepéről kiindulva, előre és hátra is ugyanaz a névelő. 72. Skótországi folyó a Tay-al egyesülve folyik az Északi-tengerbe. 73. Az U. S. A. egyik állama, a Csendes-Oceán partján. 76. Ázsiai folyó. A Jeges-tenger hasonló nevű öblébe folyik bele. 78. A Mura és Dráva közötti föld neve. 81. Vissza: Európai szabadállam. 82. A magyarokhoz csatlakozó egyik kazár törzs. 85. ... cin, kónai város. Pekingtől nem messze. 86. Li. 88. Vissza: A történelemben sokat szerepelt dalmáciai város. 90. A Rajna egyik jobbparti mellékfolyója. Közel van a Duna eredetéhez. (c = ck.) 92. Vissza: dunántúli bányaváros. 94. Sokszor megénekelt erdélyi hegy. 95. Vissza: Az Adria reánk nézve fontos öble. Névelővel. 99. Kis patak. 101. Magyarország déli határának egyik része. Névelővel. 103. Az oláhok legmegfelelőbb neve. 104. Az Alduna szabályozásának kivívója. 107. Vasúttársaság. Névelővel. 108. Déli határfolyó. 109. Costarica (K. Amerika) déli félszigete. 111. Ehi. 112. Innen nyerte nevét... Simon mester magyar krónika író. 113. Vissza: Időhatározó.

Függőleges sorok. 1. Vissza: Japánban a Sagami öbölben fekvő város. Fürdőhely. 2. Aazonon magánhangzók. 3. Város a róla nevezett öbölben, a Kis Szirtiszben (Afrika). 4. Régi erdélyi városunkról elnevezett hegység

a Déli-Kárpátokban. 5. A szorgalom példaképe a rovarvilágban. 6. Vissza: A Bahama szigetek egyike „Nagy” jelzővel van a térképen. 7. „Szabad-e betörnöm Dévénynél új időknek új dalaival.” Írta: ... 9. Község Pest-Szolnoki vonalon. Nagy ... 10. Vissza: A folyó utat ... a hegységből az Alföld felé. 11. — 76, 45, 86, vízszintes kezdőbetűi. 12. Híres német hadikikötő (Balti tg.). 13. Vissza: A legutóbbi nagy vasúti merénylet színhelyének első neve (Magyarország). 14. Nagy olaszországi folyó. 17. A legfontosabb érc mássalhangzóí. 18. Vissza: Husztnál folyik a Tiszába. e = a. 20. Peru fővárosa. 21. Vissza: Ha az első betűt a végére is odatesszük, Jézus egyik csodatettének helye. 22/a. Vissza: Dunántúli folyó. 25. Vissza: Gyóni Géza falujának közeli szomszédja. 27. Vissza: Bolivia legmagasabb hegycsúcsa. (6617 m) a = e a végén. 28. Vissza: A Pó, Tanaro nevű mellékfolyója melletti város. Latinul fehéret is jelent. 30. Francia Észak-Afrikában város a Földközi tg. partján. 31. Vissza: Dunántúli város régi apátsággal. 33. Női név. 34. Vissza: Japánban, Sado szigetének egyik városa. 35. Görög város az Iszthmoszon. 36. Vissza: Itt vannak Oroszországban a nagy petróleumforrások. 36/a. Vissza: A Cordillerák más neve. A végén egy i-vel. 38. Ha a végén lévő l helyett ú van, erdélyi község a róla nevezett havasok alatt, a meleg Szamos völgyében. 39. Szabadállam Dél-Afrikában. Fonetikusan. 40. A Duna egyik nagy mellékfolyója névelővel. 42/a. 42 vízszintes. 43. Ázsiai félsziget (Japán). 44. Észak-Amerikai félsziget. 46. Oírá. 50. Vissza: U. S. A. állam. Fonetikusan. 51. P. n. 52. Vissza: Ezt a földrészt nevezik az emberiség bölcsőjének. 53. Princes Gyula így nevezi a „magyar masszívum”-ot. 54. Vissza: A Rif hegységben lakó törzsek nevének mássalhangzóí. 55. Az ólomfénylemez tudományos neve. 57. Az utolsó betű nélkül Afrika jellegzetes vadállatja latinul. 62. Érdekes csonkakúp alakú hegy Dunántúl-on. 64. Tengerparti belga város. 65. Vissza: ... grad Balkáni ország fővárosa. 66. Vissza: Sok Dél-Amerikai város előtt ez áll (... de Janeiro). 66/a. Vissza: Latin számnév középfoka. Rk. papi rendfokozat. 68. Vissza: A tengerek réme. 70. A földet ezzel művelik. 74. Pomeraniai folyó, Greifenbergen folyik át. 75. Mutató szócska. 76. Vissza: Róma keresztyén üldözéséről híres császára. 77. A földben s közeiben lévő értékek feltáró helye. 79. Vissza: Afrikai néger nép. 80. Vissza: ... Plateau Panamában. Vagy: Angol dominium első négy betűje. 83. Finnországot változatossá teszik ... 84. Vissza: Az ugyanilyen nevű városnál ömlik a Fehér tenberbe. Névelővel. Nagy tó is van ilyen nevű. 85. A kopasz hegyeket nevezik így. 87. Magyar kikötőváros. 88. A Kongó jobbparti mellékfolyója. Ismeretlen forrásvidéke közel esik az Albert-Nyanzához. 89. 88 vízszintes mássalhangzóí. 91. Sziget a Panama öbölben. 93.

Vissza: A Múzeum végzi ezt, rég eltűnt emberi nyomok feltárására. 93/a. Óriási ázsiai birodalom. 94. Há. 94/a. Álló víz. 96. Város az U. S. A. Nebraska nevű államában a Missouri partján. 97. Ékezetten a kertben teszi az ember. 98. Qe. 100. Kína főterme. 102. . . nia.

Európai ország két betűje. 103. Rag. 106. Tisza jobbparti mellékfolyó Husztnál torkollik. 106. A „sivatag hajója” mássalhangzó. 110. Viszsa: Ugyanaz, mint 97.

Ha jól megnézzük térképeinket, könnyű megfejteni a rejtvényt.

Az októberi számban közölt rejtvények megfejtése.

Betűrejtvények.

1. Felesleges.
2. Kőd előttem, köd utánam.
3. Katonaság.
4. Karaván.
5. Bercsényi Miklós.
6. Dunáninneni egyházkerület.
7. Inkák kincse.
8. Andok.
9. Tien-cin.
10. Mont-Blanc.
11. Jang-ce-kiang.

Lógrás-rejtvények.

1. Vörösmarty Mihály.
2. Egy ledőltdiófához.
3. A megfagyott gyermek.

Irodalmi rejtvény.

1. A vén cigány (Vörösmarty).
2. Mohács (Kisfaludy Károly).
3. Kis gyermek halálára (Vörösmarty).
4. Búcsú (Eötvös József br.).
5. Szülőföldemen (Petőfi).
6. Mikes (Lévay).
7. Imakönyvem (Reviczky).
8. Merengőhöz (Vörösmarty).
9. Szüretünk (Lévay J.).
10. A szegény asszony könyve (Vörösmarty).
11. A magyar nemes (Petőfi).
12. Pató Pál úr (Petőfi).

Számrejtvény.

Mit nekem, te zordon Kárpátoknak
fenyvesekkel vadregényes tája!

Keresztrejtvény.

Vízszintes sorok: 2. Iga. 4. Dei. 5. Om. 6. Ár. 8. Elettlet. 10. Piza. 11. Ifjú. 13. Slep. 15. Ócsa. 17. Babelre. 21. Elő. 22. Emu. 23. Acháb. 25. Amade. 27. Ikva. 28. Váci. 30. Maas. 33. R n. 34. A i. 35. Mata. 38. Székács József. 42. Oivé. 44. Kie. 45. Paiz(s). 48. Erős várunk az Úr Isten. 50. A lírai. 51. Lei. 52. Szöged. 53. Kötő. 54. Stoi. 56. Azór (Róza). 59. Arad. 60. Ars. 61. Alsó. 62. Áron. 63. Az ó. 64. Dema. 65. Tara. 67. Mint. 68. Bukó. 69. A. a. 70. Sinen. 71. Akarat. 72. P. s. 73. Ró. 75. Nusi. 76. Pasi. 77. Uf. 78. Skatt. 80. Etr. 81. Ali. 83. Bizet. 85. Tünedez. 88. Morgó, vagy morog. 90. Karát. 91. Volt. 92. Negyedik. 93. Vízmérés. 95. Ebihalak. 98. (1) Rati-bor. 102. Lávató. 103. Lein. 105. Otelo. 106. Abakó. 107. Mór. 108. Mell. 110. Genre. 111. Suze. 113. Rab. 114. A győzelem. 115. A Kalahári.

Függőleges sorok: 1. Az Ige. 2. Idumea. 3. Italia. 5. Arva László. 7. Reformáció. 8. Eilbeck. 9. Liceuma. 10. P. e. 12. U. s. 14. Ne. 16. Bál. 18. Bő. 19. Le. 20. Eke. 24. Emih (Emich). 26. Avas. 28. Ancenis. 29. Alakjai. 31. A sisak. 32. Azóvi. 36. Tézis. 37. A Tisza. 39. Koriolanusz. 40. E Kis. 41. Zsugoriasan. 42. Eritrea. 43. Vörösmarty Mihály. 46. A török pusztítása. 47. Pegazus. 48. Előad. 49. Baden. 54. Isten kegyelme. 55. Taris. 57. Zánka. 58. Római levéllel. 66. A sírban. 67. Tapétás. 74. Tó. 79. Berta. 82. Az órmódi. 84. Ikes ige. 86. Kétrétű. 87. Elza. 89. Odilló. 92. Vak. 94. Biv. 95. Koňa. 96. Óta. 97. Aral. 99. Bari. 100. Akó. 101. A bor. 104. Nem. 105. Óra. 109. Ez. 112. hu.

BUDAPEST, 1934. NOVEMBER

XIII. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat. Kiadja: **Algóver Andor.**

Felelős szerkesztő: **RUTTKAY MIKLIÁN GYULA.**

Főszerkesztő: **Dr. BÁNKÚTI DEZSŐ.**

Megjelenik a tanév folyamán minden hónapban.

Előfizetési ára egy évre **4** pengő, egyes szám ára **50** fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Deák-tér 4, II. emelet.

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László.**

Postatakarékpénztári csekkszámja száma 26111.

Hivatalos és fogadó-órák minden szombaton 6—7.